

Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA SUCHA BESKIDZKA

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Rada Miasta Sucha Beskidzka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta Sucha Beskidzka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035

Sucha Beskidzka, 2025

Opracowanie

Sucha Beskidzka 2025

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
2. Podstawa prawna	8
3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	9
3.1 Spójność dokumentu na poziomie regionalnym i powiatowym.....	9
3.2 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy.....	10
3.3 Zgodność z prawem wodnym.....	11
4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	18
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	18
4.2 Kryteria delimitacji.....	20
4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej.....	24
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	25
5.1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	25
5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	27
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	29
6.1 Obszar rewitalizacji w zarysie.....	29
6.2 Sfera społeczna.....	30
6.3 Sfera gospodarcza.....	33
6.4 Sfera techniczna.....	34
6.5 Sfera środowiskowa.....	35
6.6 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	36
6.7 Lokalne potencjały i negatywne zjawiska.....	41
6.8 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji.....	43
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	44
8. Cele i kierunki działań procesu rewitalizacji	45
9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	48
9.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	55
9.2 Pozostałe (uzupełniające) przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	84
10. Komplementarność i mechanizmy integrowania	87
10.1 Komplementarność przestrzenna.....	87
10.2 Komplementarność problemowa.....	88
10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	91
10.4 Komplementarność międzyokresowa.....	91
10.5 Komplementarność źródeł finansowania.....	96
10.6 Podsumowanie komplementarności.....	96
10.7 Mechanizmy integracji.....	99
10.8 Komplementarność w zakresie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.....	100

11. Indykatywne ramy finansowe	102
12. Opis struktury zarządzania	105
13. System monitoringu i oceny GPR.....	107
13.1 Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR	107
13.2 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	108
13.3 Aktualizacja GPR	109
13.4 Harmonogram realizacji.....	110
13.5 Koszty zarządzania	110
14. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	111
14.1 Upowszechnienie opracowania GPR	111
14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR.....	113
15. GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny).....	115
16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	118
17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	118
18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	118
18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	118
18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	118
Spis tabel, grafik i wykresów.....	119
Załącznik 1 – mapa kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych	120

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 jest długofalowym programem działań, którego celem jest określenie obszarów rewitalizacji i planu zmierzającego do wyprowadzenia ich ze stanu kryzysowego oraz stworzenia optymalnych warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Wyznaczone cele i kierunki działania obejmują perspektywę wieloletnią, co umożliwi realizację kompleksowych, zintegrowanych oraz skoncentrowanych terytorialnie projektów rewitalizacyjnych. Celem określonych w dokumencie projektów jest przede wszystkim poprawa życia mieszkańców w wymiarze społecznym. Mowa o identyfikacji obszarów zdegradowanych oraz zaplanowaniu działań, które przyczynią się do odnowy i ożywienia oraz wzmocnienia integracji społecznej na terenie gminy, a tym samym pozwolą przezwyciężyć istniejące problemy – szczególnie te społeczne.

Pierwszym krokiem przy tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji było opracowanie diagnozy delimitacyjnej – mowa o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wskaźnikowej. Analiza odnosi się do kilku sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Podczas realizacji kolejnego etapu dokonano wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzenia diagnozy pogłębionej obszarów problemowych.

Niniejszy dokument został przygotowany zgodnie z obowiązującymi zapisami **Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278)**. Należy nadmienić, iż Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 stanowi kontynuację założeń **Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025 (uchwała nr XXVIII/222/2017 z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025)**.

Podejmując realizację Gminnego Programu Rewitalizacji, Miasto Sucha Beskidzka wypełnia zadania wchodzące w zakres działania i zadań własnych gminy, wynikające z **art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym**. Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze lokalnym, realizującym założenia dokumentów wyższego szczebla. Poprzez uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji władze gminy, jednostki organizacyjne oraz interesariusze zobowiązują się do realizacji określonych w dokumencie przedsięwzięć. Gminny Program Rewitalizacji dostarcza podmiotowi uprawnień do ubiegania się o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Wskazane poniżej pojęcia należą do nomenklatury dotyczącej rewitalizacji i pochodzą z **Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2024 poz. 278)**.

OBSZAR ZDEGRAOWANY – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej w każdym z podobszarów.

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary, na których zidentyfikowano problemy w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej. Dodatkowo w zasięg obszaru rewitalizacji mogą wchodzić tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

PROGRAM REWITALIZACJI

- gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 **Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 poz. 278)**.
- inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie **art. 18 ust. 2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465)** wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji,

STAN KRYZYSOWY - stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),

- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całego miasta.

REWITALIZACJA - kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów, jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

2. Podstawa prawna

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 powstał zgodnie z prawnymi wymogami **ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2024 poz 485)** przy uwzględnieniu wszystkich obligatoryjnych elementów zarówno w zakresie merytorycznym (zawartość poszczególnych rozdziałów), jak i organizacyjnym (z uwzględnieniem obowiązkowego procesu partycypacji społecznej).

Pierwszym etapem prac, związanych z utworzeniem dokumentu było przeprowadzenie diagnozy delimitacyjnej, na fundamencie której wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Obszar miasta Sucha Beskidzka został podzielony na 7 jednostek referencyjnych wyznaczonych w taki sposób, aby dane opracowane w ich układzie można było wykorzystać w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. **Obwieszczenie Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka z dnia 17 października 2024 r. o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka** zapoczątkowało kolejny etap prac, polegający na konsultacjach społecznych w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Nabór przeprowadzono w dniach od 18 października 2024 r. do 22 listopada 2024 r. poprzez:

- wypełnienie ankiety papierowej (formularz w urzędzie Miasta Sucha Beskidzka) oraz elektronicznej (na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz pod linkiem https://ankieta.deltapartner.org.pl/suchabeskidzka_formularz_uwag_or_oz)
- organizację spotkania otwartego dla interesariuszy procesu rewitalizacji
- wypełnienie elektronicznego formularza ankiety
- formułę ustną

Ostateczne potwierdzenie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi **Uchwała Nr VII/63/2024 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka.**

3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Istotne działanie stanowi analiza Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 pod kątem zgodności i spójności z innymi kluczowymi dokumentami planistycznymi oraz operacyjnymi. Wprawdzie proces rewitalizacji ma charakter stricte lokalny i jego celem jest stymulowanie rozwoju na poziomie jednostek samorządu, jednakże jego realizacja ma wpływ na osiągnięcie celów programowych na poziomie zarówno regionalnym, jak i krajowym.

3.1 Spójność dokumentu na poziomie regionalnym i powiatowym

Poniżej udostępniono zestawienie spójności Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 z dokumentem strategicznym na poziomie powiatowym tj. Programem Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021 – 2030. Powiat Suski 2030, przyjętym **Uchwałą nr 0007/XXXIII/238/2021 Rady Powiatu Suskiego w dniu 27 października 2021 r.** Komplementarność została wykazana na poziomie celów strategicznych, co gwarantuje wzajemne oddziaływanie na osiągnięcie celów wskazanych we wspomnianych strategicznych dokumentach.

KOMPLEMENTARNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NA POZIOIMIE REGIONALNYM I POWIATOWYM
Program Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030
<p>Cele strategiczne</p> <p>Cel strategiczny 1: Celem strategicznym jest utrzymanie wysokiej dynamiki wzmacniania rozwoju gospodarczego Powiatu Suskiego, stwarzania warunków dla edukacji mieszkańców, podnoszenia ich wiedzy, umiejętności i kompetencji na potrzeby rynku pracy</p> <p>Cel strategiczny 2: Celem strategicznym jest ochrona środowiska, a także zrównoważone korzystanie z zasobów i potencjałów obszaru Powiatu Suskiego</p> <p>Cel strategiczny 3: Celem strategicznym jest poprawa dostępności komunikacyjnej Powiatu Suskiego: drogowej, kolejowej, informatycznej i telekomunikacyjnej</p> <p>Cel strategiczny 4: Celem strategicznym jest wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 zachowuje komplementarność z Programem Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 ze względu na faktyczne uwzględnienie aspektów społecznych. Jego założenia pokrywają się ze wszystkimi celami strategicznymi, wytyczonymi w analizowanym dokumencie. Ścisłe powiązanie celów możemy wskazać w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celu strategicznego nr 2 Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 (ochrona środowiska, a także zrównoważone korzystanie z zasobów i potencjałów obszaru Powiatu Suskiego), a celem strategicznym nr 3 Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 (przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów)

KOMPLEMENTARNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NA POZIOMIE REGIONALNYM I POWIATOWYM

- celu strategicznego nr 1 i 4 Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 (utrzymanie wysokiej dynamiki wzmocnienia rozwoju gospodarczego Powiatu Suskiego, stwarzania warunków dla edukacji mieszkańców, podnoszenia ich wiedzy, umiejętności i kompetencji na potrzeby rynku pracy, wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców), a celem strategicznym nr 1 Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 (ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją).

3.2 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy

Istotnym jest, aby założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka do 2030 zachowały komplementarność wobec pozostałych dokumentów strategicznych gminy. Analizie powiązań poddano więc sześć gminnych dokumentów strategicznych, wykazując komplementarność na poziomie wyznaczonych w nich celów.

KOMPLEMENTARNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NA POZIOMIE LOKALNYM

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2023 - 2027

Cel ogólny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Sucha Beskidzka

Cele szczegółowe:

1. Udoskonalenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy.
2. Zintensyfikowanie działań w ramach profilaktyki i edukacji społecznej.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.
4. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
5. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka do 2030 roku zachowują komplementarność wobec Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2023 – 2027 ze względu na mocne uwzględnienie aspektów społecznych. Cele strategiczne, kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka do 2030 roku zachowują spójność z wszystkimi celami szczegółowymi Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2023 – 2027, w szczególności zaś z celem szczegółowym nr 1 (udoskonalenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy) oraz nr 2 (zintensyfikowanie działań w ramach profilaktyki i edukacji społecznej).

Program Wspierania Rodziny w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2024 - 2026

Cel główny:

Poprawa jakości życia i funkcjonowania rodzin oraz warunków rozwoju dziecka poprzez zapewnienie możliwości korzystania ze skoordynowanego systemu wsparcia

KOMPLEMENTARNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NA POZIOMIE LOKALNYM

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin.
2. Aktywne rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach.
3. Ograniczenie występowania dysfunkcji rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w szczególności poprzez działania profilaktyczne i podnoszenie kompetencji rodzicielskich w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych kryzysem.
4. Zwiększenie potencjału rozwojowego małoletnich mieszkańców gminy oraz umożliwienie rodzicom łączenia funkcji zawodowych i wychowawczych poprzez organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży
5. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej oraz podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
6. Profesjonalizacja służb zajmujących się wspieraniem rodzin, efektywna współpraca środowiskowa oraz dobra jakość usług realizowanych na rzecz rodziny.

W przypadku Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2024 – 2026, Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka do 2030 roku utrzymuje poziom komplementarności na poziomie celu głównego oraz celów strategicznych – z wyszczególnieniem celu szczegółowego numer 4 (zwiększenie potencjału rozwojowego małoletnich mieszkańców gminy oraz umożliwienie rodzicom łączenia funkcji zawodowych i wychowawczych poprzez organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2020-2025.

Cele strategiczne:

Cel strategiczny nr 1 – Skuteczny i zintegrowany system pomocy społecznej

Kierunki działań:

1. Zwiększenie wiedzy o sytuacji społeczno – ekonomicznej mieszkańców.
2. Zapewnienie pomocy społecznej zgodnej ze standardami jakości.
3. Budowanie partnerstwa społecznego.

Cel strategiczny nr 2 – Integracja społeczna i zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

1. Ograniczenie poziomu ubóstwa oraz jego skutków wśród mieszkańców.
2. Ograniczenie zjawiska bezdomności oraz jego skutków dla poszczególnych osób.
3. Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja zawodowa mieszkańców.
4. Wspieranie i włączanie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych i chorych.
5. Wspieranie rodzin i dzieci, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
6. Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i ograniczanie ich skutków dla osób i rodzin.

Zadania zaplanowane w ramach GPR wkomponowane są w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2020 - 2025 szczególnie w zakresie celu strategicznego nr 2 opisywanego dokumentu, to jest integracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

3.3 Zgodność z prawem wodnym

Sucha Beskidzka znajduje się w regionie wodnym Górnej Zachodniej Wisły oraz na terenie Zlewni Górnej Skawy: od źródła do Zbiornika Świnna Poręba. Położona jest w dnie i na zboczach rzeki Stryszawki, która na terenie miasta ma ujście do rzeki Skawy. W granicach miasta do Stryszawki uchodzą doliny dwóch potoków: Błądzonki z lewej i Zasepnicy z prawej strony. Tereny położone

w obrębie miasta Sucha Beskidzka należą do zlewni rzeki Skawy i jej dopływu – Stryszawki. Obszar ten odwadniany jest przez lokalne cieki: Książęcy Potok, Bucałówka, Sumerówka, Błądzonka i Zasepnica. Rzeki w okolicy Suchoj Beskidzkiej mają charakter górski i cechują się występowaniem okresu wezbrań i powodzi głównie w okresie letnim – wezbrania mają charakter opadowo-rozlewowy.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Zgodnie z **Ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2024 poz 1087 - prawo wodne)** plany zarządzania ryzykiem powodziowym przyjmowane są rozporządzeniami ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Za ich nadrzędny cel podaje się ograniczenie negatywnych skutków powodzi. Cel ten związany jest z zarządzaniem ryzykiem powodziowym w celu ochrony życia i zdrowia ludzi, ale również dla ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego czy prowadzonej działalności gospodarczej.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru Dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739) zakłada realizację celów, takich jak:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego

- 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi
- 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP

2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego

- 2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi
- 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP
- 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP

3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym

- 3.1. Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych
- 3.2. Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych
- 3.3. Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi
- 3.4. Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności
- 3.5. Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe
- 3.6. Zwiększenie świadomości wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią to zgodnie z ustawą:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;

- c) obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne;
- d) pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;

Do wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dochodzi poprzez ciąg prac analityczno-badawczych prowadzących do powstania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Zgodnie z ww. mapami zagrożenia powodziowego, na terenie miasta Sucha Beskidzka występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Skawa i Stryszawka, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Na terenie miasta występują również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, jednakże obszary te nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w myśl zapisów ustawy Prawo wodne. W granicach miasta nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 lit. c) ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne. Nie ma również zastosowania art. 16 pkt 34 lit. d) ustawy jw.

Wyznaczony obszar rewitalizacji znajduje się częściowo w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią od Stryszawki, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% oraz średnie i wynosi 1% (arkusz mapy: M-34-76-C-c-2).

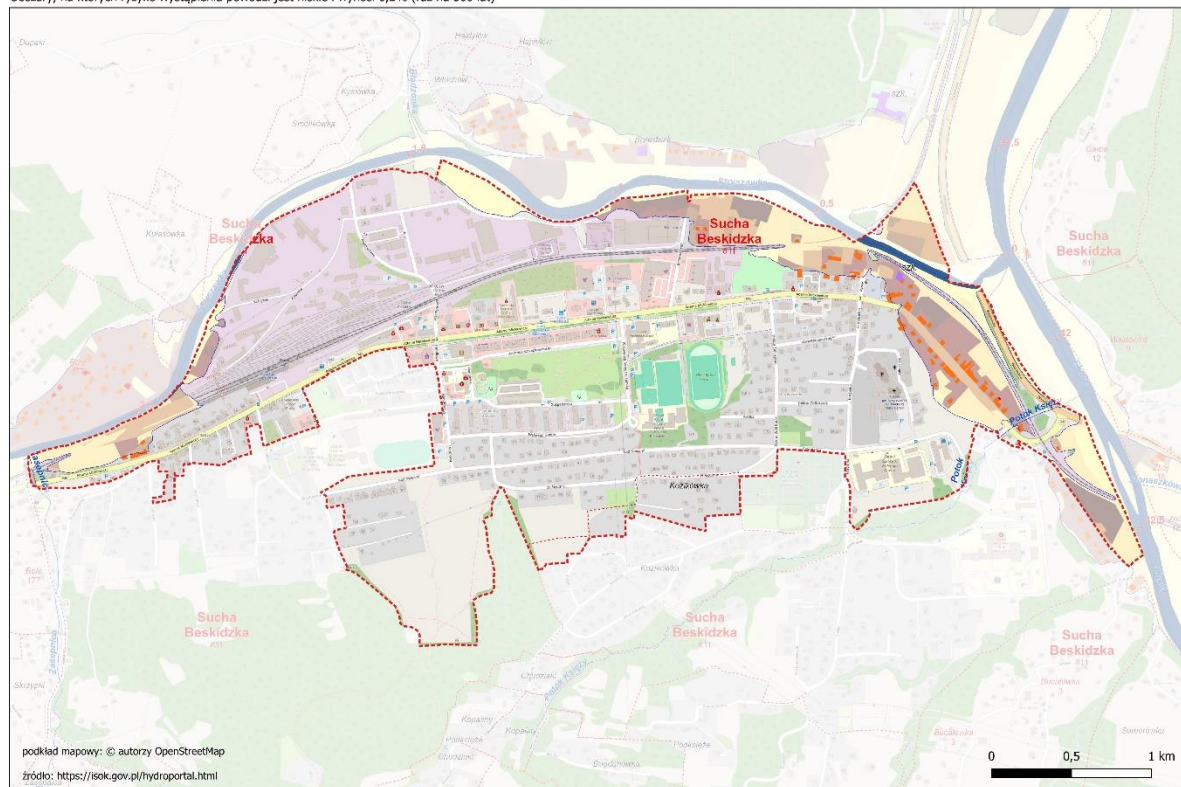
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych winna być zatem przeprowadzona w technologii uwzględniającej możliwość zalania wodami wezbraniowymi, minimalizującej straty finansowe w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Działania planowane na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, nie będą stanowiły przeszkody w swobodnym spływie wód powodziowych ani powodować zwiększenia zagrożenia terenów nadrzecznych. Na obszarach jw. nie będzie się również prowadzić nasadzeń drzew i krzewów. Jednocześnie wszelkie obiekty sportowe oraz małej architektury będą realizowane w sposób trwale związany z gruntem.

Grafika 1 Obszar rewitalizacji na mapach ryzyka powodziowego – raz na 500 lat, raz na 100 lat, raz na 10 lat.

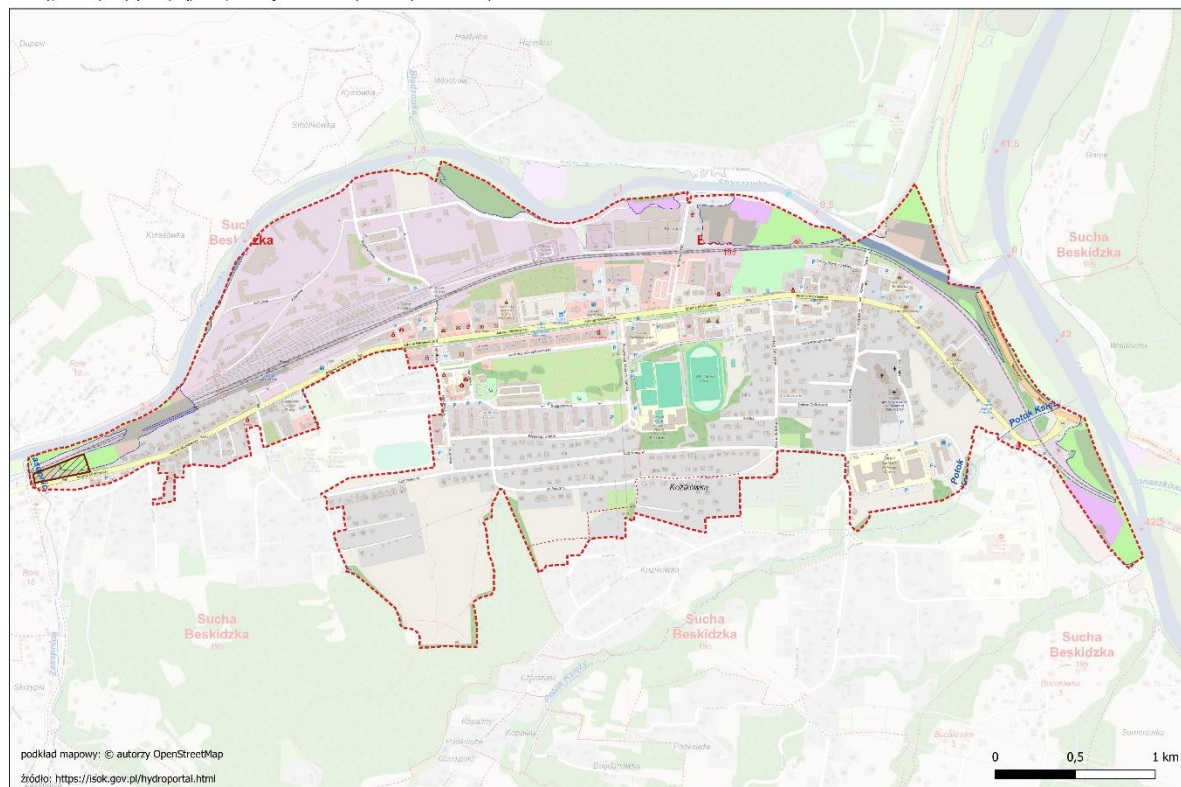
Mapa ryzyka powodziowego

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat)

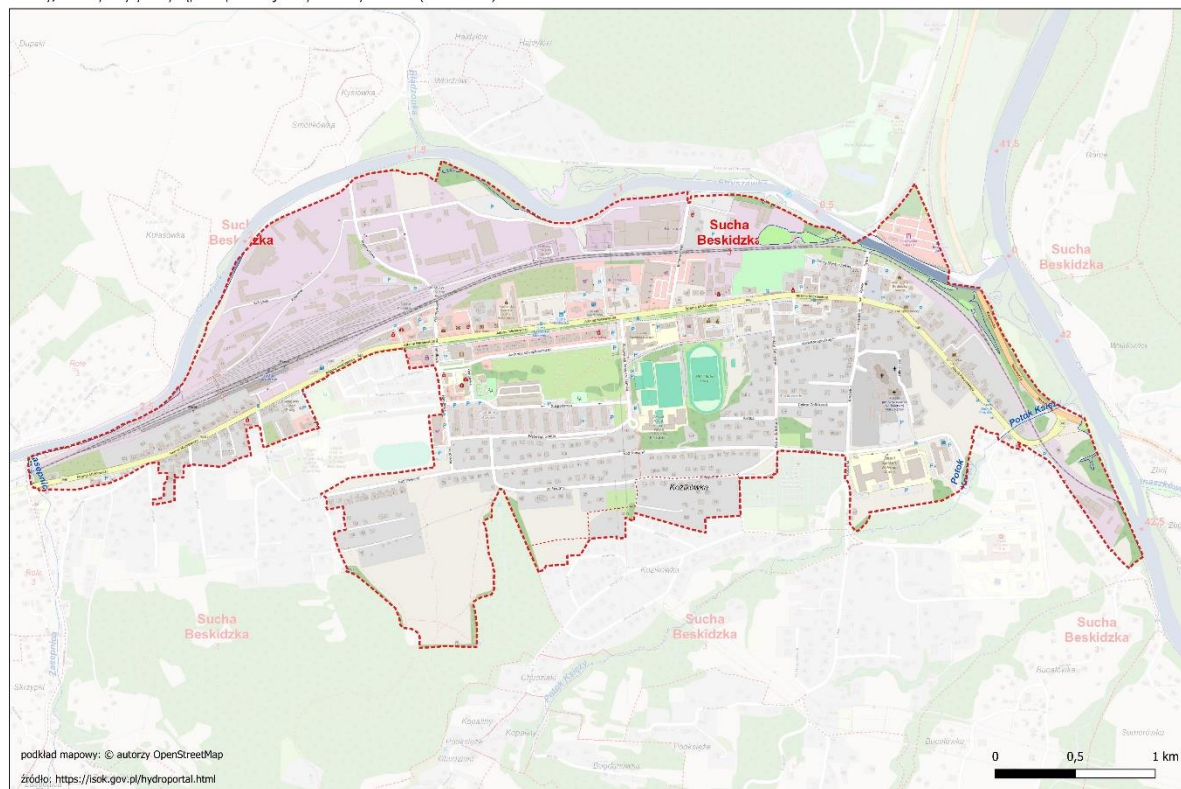
Mapa ryzyka powodziowego

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Mapa ryzyka powodziowego

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

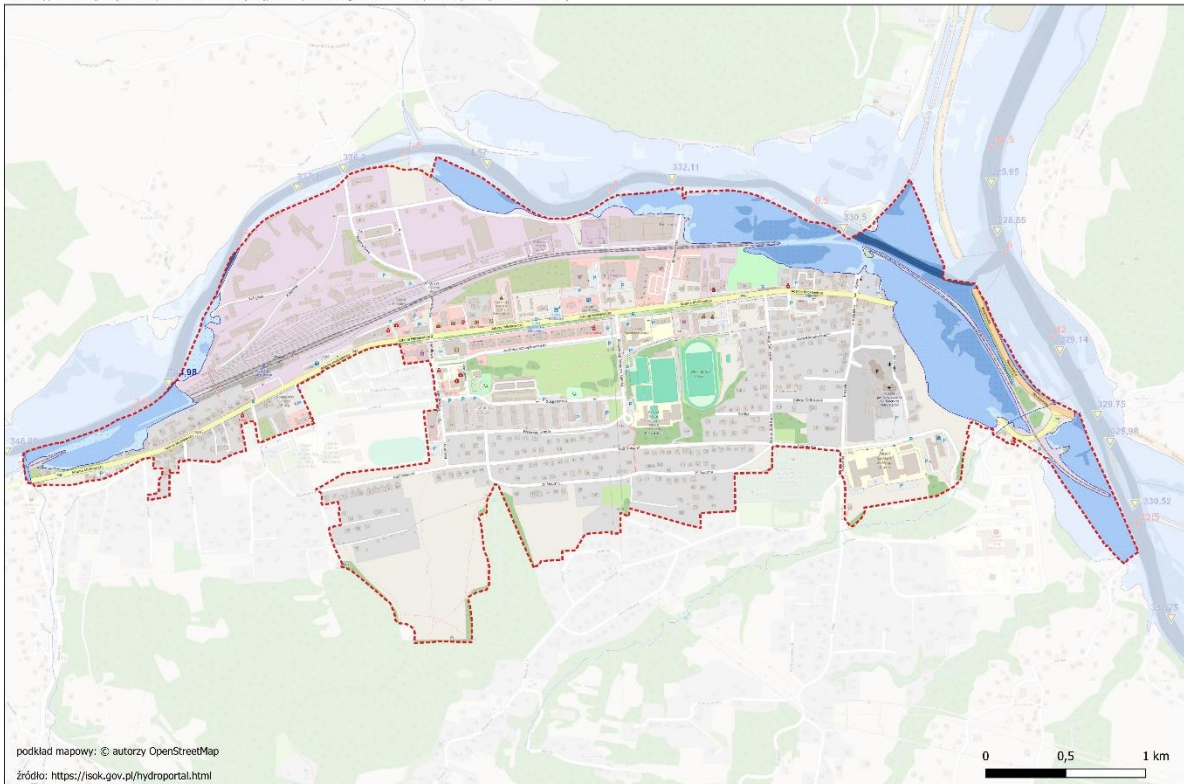
Źródło: opracowanie własne

Grafika 2 Obszar rewitalizacji na mapach zagrożenia powodziowego – raz na 500 lat, raz na 100 lat, raz na 10 lat.

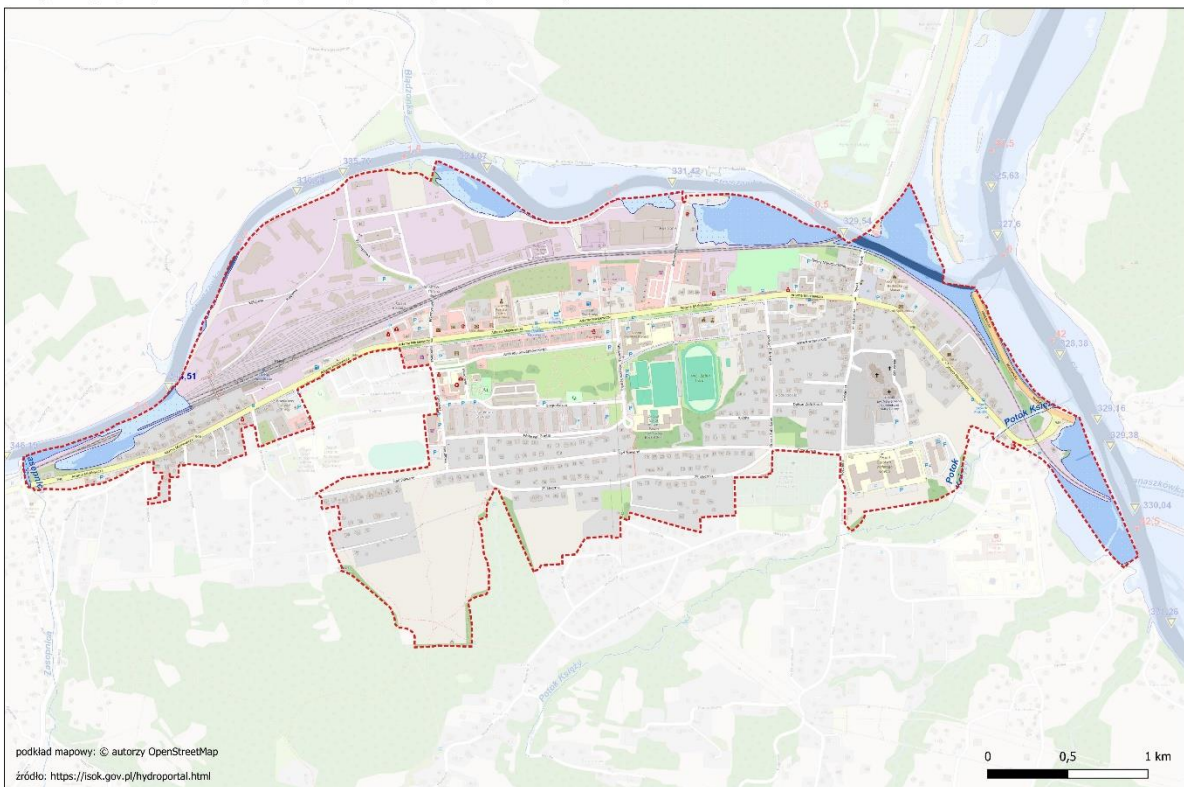
Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat)

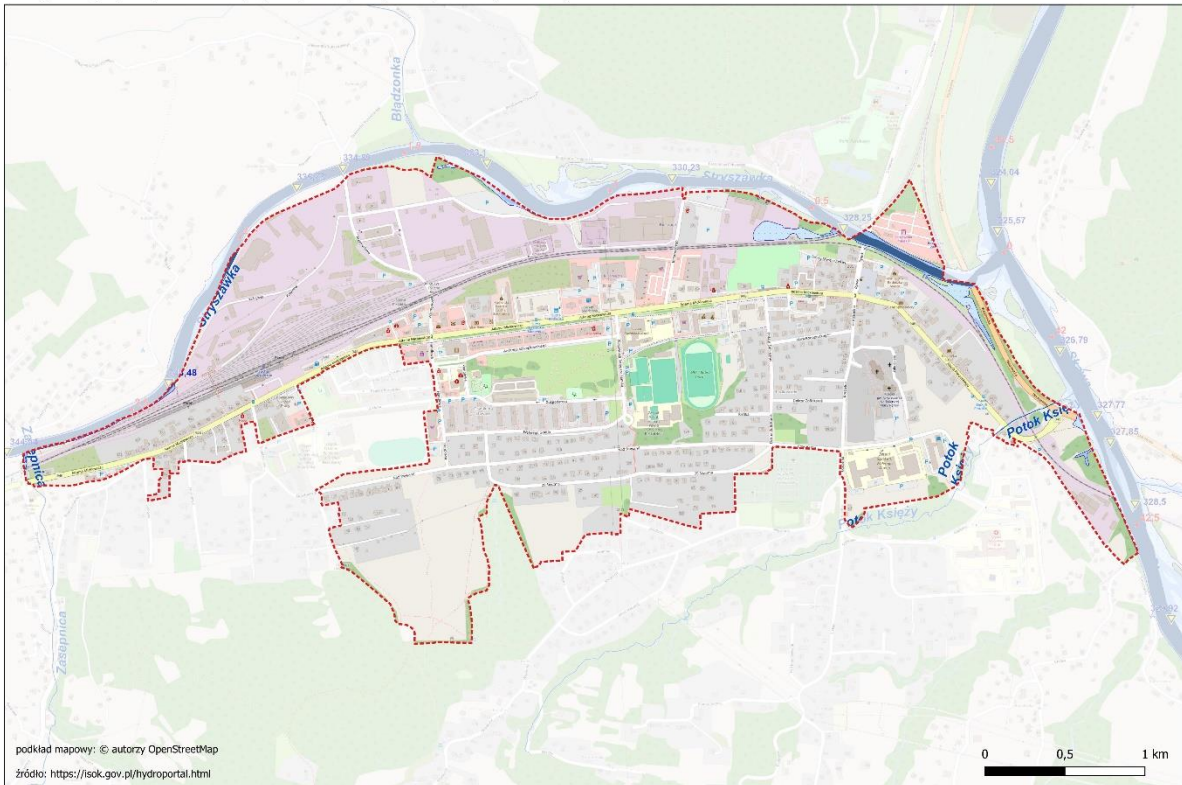
Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

Źródło: opracowanie własne

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027 został przyjęty 18 września 2021 r. w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615).

W ramach opracowania dokumentu wyznaczono cztery cele szczegółowe, to jest:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych
- zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą
- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy

Sucha Beskidzka znajduje się na obszarze zaklasyfikowanym w klasach zagrożenia suszą:

- atmosferyczną (silnie oraz ekstremalnie zagrożone)
- rolniczą (słabo zagrożone)
- hydrologiczną (silnie zagrożone)
- hydrogeologiczną (umiarkowanie zagrożone)

Według łącznego zagrożenia suszą Miasto Sucha Beskidzka jest umiarkowanie zagrożone jej wystąpieniem.

4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Diagnoza delimitacyjna została przeprowadzona na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035. Zgodnie z jej opracowaniem obszar Miasta Sucha Beskidzka został podzielony na 7 odrębnych jednostek referencyjnych, z których wyodrębniono dwie jednostki, charakteryzujące się koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Spełniały one ponadto ustawowy wymóg współwystępowania negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Finalny etap stanowiło wytyczenie obszaru rewitalizacji, obejmującego jednostkę referencyjną numer 5, pomniejszoną o zwarty obszar leśny oraz osuwiskowy w jego południowo-zachodniej części, obszar nieużytków nad rzeką Skawą oraz niewielki obszar leśny i nieużytków nad potokiem w rejonie ul. Szpitalnej. Obszar rewitalizacji obejmuje większą część centralnej części Suchej Beskidzkiej i ma szczególnie istotne znaczenie dla rozwoju miasta. Został on potwierdzony **Uchwałą Nr VII/63/2024 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka.**

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Diagnoza delimitacyjna prowadzona była na wyodrębnionych 7 jednostkach referencyjnych. Przyjęto założenie, że każda z jednostek mieści się w ustawowym limicie liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji (nie więcej niż 30% ogółu mieszkańców). Biorąc pod uwagę powierzchnię zurbanizowaną jednostek referencyjnych (po wyłączeniu terenów leśnych z definicji niepodlegających rewitalizacji) żadna z jednostek nie przekracza ponadto 20% powierzchni gminy. Powyższa metoda podziału ułatwiła identyfikację sytuacji kryzysowych w konkretnych obszarach miasta. Kolejnym etapem było przeprowadzenie analizy porównawczej wyodrębnionych obszarów. Pozwoliło to na identyfikację obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, a także współwystępowanie niepożądanych zjawisk w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Proces delimitacji przeprowadzono w następujących po sobie etapach:

1. Podział obszaru miasta na jednostki porównawcze w formie jednostek referencyjnych

W wyniku podziału wyodrębniono 7 jednostek referencyjnych, obejmujących obszar Miasta Sucha Beskidzka.

2. Analiza zróżnicowania natężenia zjawisk kryzysowych na obszarze gminy

Przeprowadzono badania, których celem była diagnoza sytuacji obejmującej sferę społeczną oraz sfery gospodarczą, techniczną, środowiskową oraz przestrzenno-funkcjonalną w poszczególnych jednostkach referencyjnych.

Opracowanie wykonano w dwóch zakresach: statystycznym i przestrzennym. Wykorzystane w opracowaniu poszczególnych wskaźników dane pozyskane zostały od Urzędu Miasta Sucha Beskidzka i gminnych jednostek organizacyjnych oraz instytucji zewnętrznych. Proces identyfikacji obszaru zdegradowanego został zrealizowany w następujących etapach:

- weryfikacja i ocena danych wejściowych
- konwersja danych wejściowych
- przeprowadzenie analiz tematycznych w zakresie ustalonych obszarów problemowych
- wizualizacja uzyskanych wyników cząstkowych
- opracowanie zestawień i wskaźników koncentracji zjawisk kryzysowych

3. Wyodrębnienie obszaru zdegradowanego

Na bazie powyższej analizy dokonano wyodrębnienia dwóch obszarów, charakteryzujących się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspołecznym (jednostka referencyjna numer 5 i jednostka referencyjna numer 7).

4. Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji

Wyodrębnienie z obszaru zdegradowanego obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni miasta) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących miasto).

4.2 Kryteria delimitacji

Zgodnie z art. 4 Ustawy o Rewitalizacji z dnia 9 października 2018 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W ramach diagnozy poddano analizie konkretnych siedem zjawisk ze sfery społecznej, występujących na obszarze wyodrębnionych siedmiu jednostek referencyjnych.

Zjawisko	Wskaźniki uwzględnione w analizie	Kryterium określania występowania negatywnych zjawisk	Jednostki objęte stanem kryzysowym
1. Sytuacja demograficzna	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 20-64 lata. 	Wartość wskaźnika wyższa od średniej dla miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie demografii (starzenie się populacji) jednostki 5, 7
2. Ryzyko wykluczenia społecznego z powodu bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem lub liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia na 100 osób w wieku produkcyjnym. 	Jednostki, w których odnotowano wartości wyższe od średniej dla miasta dla minimum jednego z dwóch wskaźników	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie bezrobocia jednostki 1,2,5,6,7
3. Ryzyko wykluczenia społecznego z powodu ubóstwa	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców, odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób objętych pomocą społeczną, odsetek osób objętych pomocą społeczną z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie osób objętych pomocą społeczną. 	Minimalnie 2 z 3 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie ubóstwa jednostki 2,5
4. Zagrożenie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób objętych Niebieską kartą na 1000 mieszkańców w 2023 r., 	Minimalnie 3 z 5 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie bezpieczeństwa jednostki 2,5

Zjawisko	Wskaźniki uwzględnione w analizie	Kryterium określania występowania negatywnych zjawisk	Jednostki objęte stanem kryzysowym
	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców w 2023 r., • liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców w 2023 r., • liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców w 2023 r., • liczba wniosków skierowanych do MKRPA na 1000 mieszkańców w 2023 r. 		
5. Koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób w wieku 60 lat i więcej na 100 mieszkańców. 	Wartość wskaźnika wyższa od średniej dla miasta	Koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności jednostki 2,5,7
6. Problemy edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • średni ogólny wynik egzaminu na koniec szkoły podstawowej z j. polskiego, • średni ogólny wynik egzaminu na koniec szkoły podstawowej z matematyki, • średni ogólny wynik egzaminu na koniec szkoły podstawowej z j. angielskiego zarówno w 2023 r., jak i w 2024 r. 	Minimalnie 2 z 3 wskaźników poniżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie edukacji jednostki 1,6,7
7. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym	<ul style="list-style-type: none"> • łącznie występującą niższą od średniej dla miasta frekwencję w wyborach samorządowych w latach 2024 i 2018 i / lub • łącznie występujące niższe od średniej dla miasta wartości wskaźników liczby czytelników na 1000 mieszkańców oraz liczby wypożyczeń na 1 czytelnika. 	Jednostki, w których odnotowano wartości niższe od średniej dla miasta dla minimum jednego z dwóch wskaźników	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w zakresie uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym jednostki 1,3,4,7

Diagnoza obejmowała ponadto analizę pozostałych sfer na wyodrębnionych jednostkach referencyjnych obejmujących obszar Miasta Sucha Beskidzka: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej.

Sfera	Wskaźniki uwzględnione w analizie	Kryterium określania występowania negatywnych zjawisk	Jednostki objęte stanem kryzysowym
Gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, • liczba firm zarejestrowanych w CEIDG w latach 2019-2023 na 100 firm w CEIDG, • liczba firm wyrejestrowanych z CEIDG w latach 2019-2023 na 100 firm w CEIDG. 	Minimalnie 2 z 3 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w sferze gospodarczej jednostki 1,2,3,4,7
Przestrzenno-funkcjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • średnia odległość do placówki wychowania przedszkolnego, • średnia odległość do szkoły podstawowej, • średnia odległość do placówki kultury, • średnia dostępność do infrastruktury sportowej, • średnia dostępność do placu zabaw, • średnia dostępność do apteki, • liczba zbiorników bezodpływowych przypadających na 100 punktów adresowych. 	Minimalnie 4 z 7 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jednostki 1,2,4,6
Techniczna	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków przypadających na 100 punktów adresowych, • udział eksploatowanych źródeł ciepła na paliwa stałe (w %), • liczba komunalnych lokali mieszkaniowych przypadających na 100 punktów adresowych, • liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej przypadających na 100 punktów adresowych. 	Minimalnie 2 z 4 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w sferze technicznej jednostki 1,2,4,5,7
Środowiskowa	<ul style="list-style-type: none"> • udział powierzchni osuwisk oraz obszarów zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych (w %), • udział powierzchni objętej przekroczeniem średniego rocznego stężenia pyłów PM_{2,5} powyżej 20 µg/m³, • udział powierzchni zagrożonej występowaniem powodzi o prawdopodobieństwie 0,2 (raz na 500 lat), 	Minimalnie 3 z 5 wskaźników powyżej średniej miasta	Koncentracja niekorzystnych zjawisk w sferze środowiskowej jednostki 2,3,5,7

Sfera	Wskaźniki uwzględnione w analizie	Kryterium określania występowania negatywnych zjawisk	Jednostki objęte stanem kryzysowym
	<ul style="list-style-type: none"> • udział powierzchni objętej przekroczeniem hałasu komunikacyjnego od dróg krajowych i wojewódzkich powyżej 50 dB (w %), • masę wyrobów zawierających azbest w kg na 1 punkt adresowy.		

4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej

Dla wyodrębnienia obszaru zdegradowanego konieczne jest stwierdzenie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępowanie negatywnych zjawisk gospodarczych i/lub przestrzenno-funkcjonalnych i/lub technicznych i/lub środowiskowych na obszarze jednostki referencyjnej. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zarówno w jednostce numer 5, jak i jednostce numer 7, w których stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, zdiagnozowano również koncentrację negatywnych zjawisk pozaspółecznych. W przypadku jednostki numer 5 i numer 7 mowa o koncentracji zjawisk niekorzystnych w sferze technicznej oraz środowiskowej. Jednostkę numer 7 wyróżnia dodatkowo stan kryzysowy w sferze gospodarczej.

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

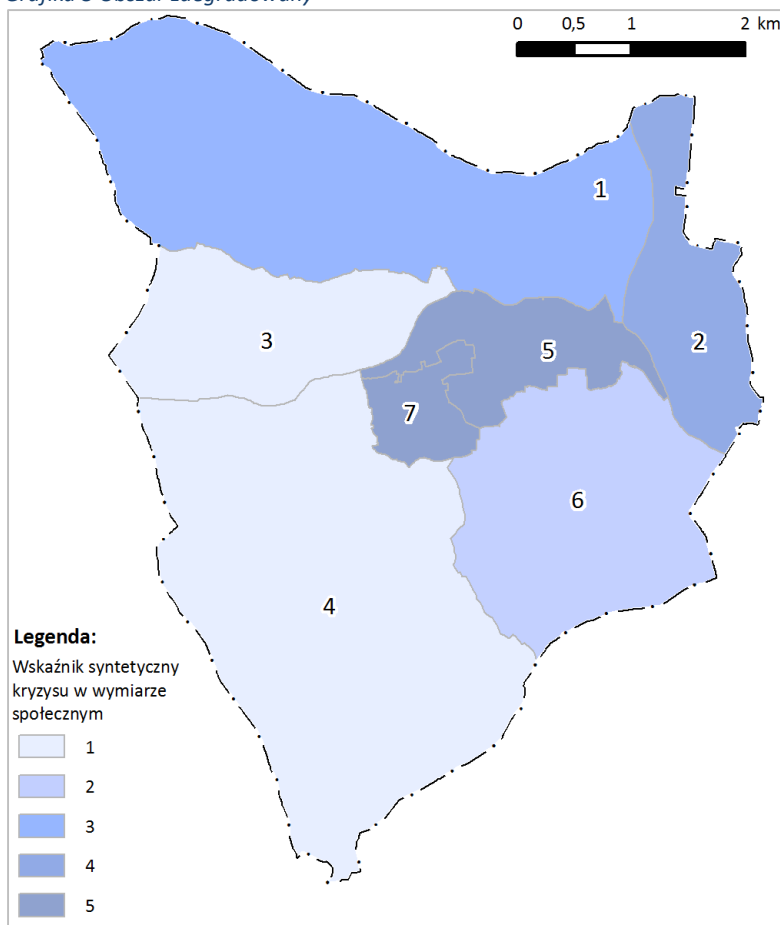
Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, obszary o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych i współwystępowaniu niekorzystnych zjawisk w sferze pozaspołecznej spełniają definicyjne warunki pojęcia obszaru zdegradowanego. Po wydzieleniu obszaru zdegradowanego realizowany jest proces wydzielenia obszaru rewitalizacji, w którym obserwuje się wysokie natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. W poniższych podpunktach uszczegółowiono etapy opisywanych działań.

5.1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

1. Wybór jednostek referencyjnych, charakteryzujących się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych.

Poniższa mapa obrazuje wskaźnik syntetyczny, dotyczący natężenia niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej.

Grafika 3 Obszar zdegradowany

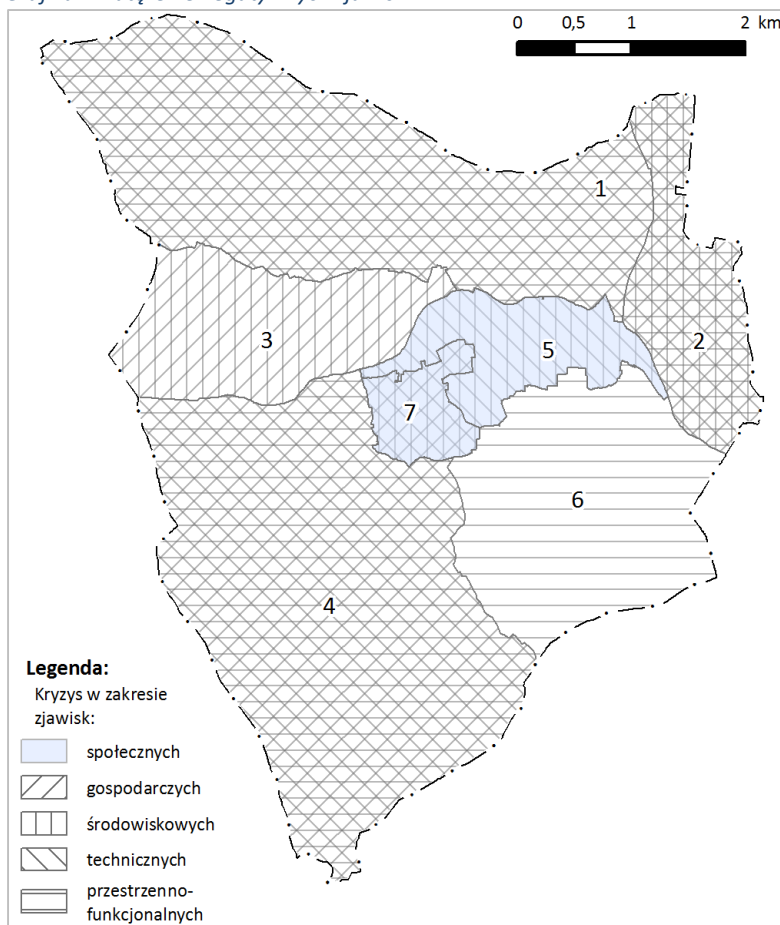
Źródło: opracowanie własne

2. Zestawienie obszarów zidentyfikowanych jako kryzysowe z punktu widzenia sfery społecznej z wynikami analizy sfery pozaspołecznej, efektem czego jest ustalenie jednostek, w których występują zarówno negatywne zjawiska społeczne, jak i te o charakterze gospodarczym przestrzenno-funkcyjnym/technicznym/środowiskowym.

Poniższa mapa prezentuje stany kryzysowe, obejmujące wyodrębnione jednostki referencyjne, we wszystkich interesujących nas sferach:

Grafika 4 Natężenie negatywnych zjawisk

Źródło: opracowanie własne

3. Wytczenie granic obszaru zdegradowanego.

Obszar zdegradowany został wyznaczony na obszarze dwóch jednostek referencyjnych:

- **Jednostki numer 5**
- **Jednostki numer 7**

Łączna powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 224,0 ha, co stanowi 8,1% powierzchni miasta. Obszar zamieszkały jest przez 3442 osoby, tj. 40,5% mieszkańców miasta. Podstawowe parametry obszaru zdegradowanego przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 1 Obszar zdegradowany

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Udział w ludności gminy (%)	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni gminy (%)
Jedn. ref. nr 5	2 380	28,0%	154,9	5,6%
Jedn. ref. nr 7	1 062	12,5%	69,1	2,5%
Obszar zdegradowany	3 442	40,5%	224,0	8,1%
Cała gmina	8 503	100,0%	2 765,8	100,0%

Źródło: opracowanie własne

5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

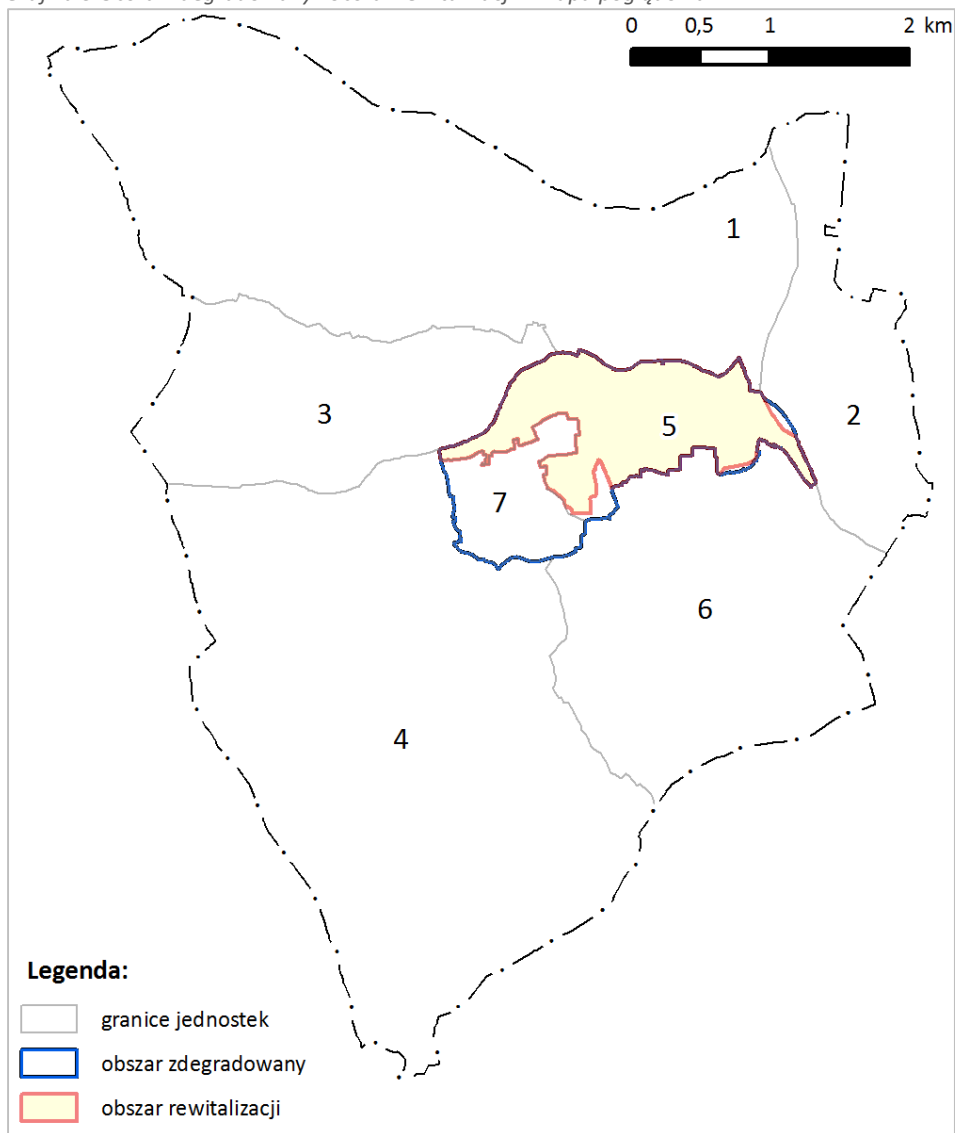
Wydzielenie obszaru zdegradowanego dało możliwość wyodrębnienia obszaru rewitalizacji, w którym zaobserwowano wysoki poziom natężenia problemów społecznych oraz współwystępujących problemów w sferach gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Co istotne, obszar rewitalizacji wyznaczono poprzez porównanie obu jednostek referencyjnych wchodzących w skład obszaru zdegradowanego z punktu widzenia ich znaczenia dla rozwoju lokalnego.

Jednostka referencyjna numer 5 położona jest w centralnym obszarze Miasta Sucha Beskidzka, ma więc ogromne znaczenie dla jego rozwoju. Ze względu na gęstość zaludnienia to właśnie w tej jednostce koncentrują się najpoważniejsze problemy społeczne, w obszarze centralnym miasta skupia się również działalność gospodarczo-handlowa. Dodatkowym wyzwaniem (w kontekście stanu technicznego) jest koncentracja zabytków, a niezmiernie istotnym elementem tego obszaru jest jego potencjał rozwojowy, który wpłynąć może na funkcjonowanie całego miasta.

Obszar rewitalizacji wyznaczono na części obszaru zdegradowanego obejmującego jednostkę referencyjną nr 5, której obszar pomniejszono o: zwarty obszar leśny oraz osuwiskowy w jego południowo-zachodniej części, obszar nieużytków nad rzeką Skawą oraz niewielki obszar leśny i nieużytków nad potokiem w rejonie ul. Szpitalnej.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały oznaczone poniżej.

Grafika 5 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji – mapa poglądowa

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Obszar rewitalizacji

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Udział w ludności gminy (%)	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni gminy (%)
Obszar rewitalizacji	2 380	28,0%	146,5	5,3%
Cała gmina	8 503	100,0%	2 765,8	100,0%

Źródło: opracowanie własne

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

6.1 Obszar rewitalizacji w zarysie

Sucha Beskidzka powstała w XV wieku w wyniku zagospodarowania lasów Beskidu Zachodniego. Wieś lokowano w 1405 roku na surowym korzeniu, na podstawie przywileju księcia oświęcimskiego Jana II. Obszar wsi obejmował 30 łanów frankońskich (około 600 ha), z gruntami podzielonymi między dwór pański a poddanych. Układ przestrzenny oparty na łanowo-leśnej strukturze z nawsiem nad potokiem Stryszawką zachował się do dziś. Położenie Suchej przy szlaku handlowym z Zatora do Węgier sprzyjało jej rozwojowi.

W XVI wieku wokół wsi powstały przysiółki Bładzonka i Zasepnica, z których pierwszy charakteryzował się regularnym układem gruntów, a drugi rozwijał się w sposób mniej uporządkowany. W 1564 roku wzmiankowano istnienie dworu w Suchej, który w XVII wieku został przebudowany na renesansowy zamek przez Piotra Komorowskiego. Fundator ten założył również parafię oraz kościół Kanoników Regularnych (1613–1614), obok którego wzniesiono klasztor i założono cmentarz.

W XVIII wieku Sucha miała charakter rolniczy. Znaczącą rolę odgrywały jarmarki organizowane na mocy przywilejów królewskich, które przyciągały kupców z całej południowej Polski. Po I rozbiorze Polski w 1772 roku wieś znalazła się w granicach Austrii. Austriackie pomiary gruntów z XVIII wieku wskazują na rozwój terytorialny Suchej, obejmującej łącznie 3500 mórg, w tym pola uprawne, łąki, pastwiska i lasy.

Na początku XIX wieku budowa traktu Karpackiego (1818–1832) ułatwiła komunikację, przekształcając dawne drogi w nowoczesne trasy handlowe. Powstało wówczas współczesne centrum wsi, z rynkiem i drogami biegnącymi w kierunku Zembrzyc. W 1884 roku wybudowano linię kolejową i dworzec, co zapoczątkowało rozwój nowej części miejscowości oraz uczyniło Suchą ważnym węzłem komunikacyjnym.

W 1896 roku Suchej nadano prawa miejskie. W centrum powstały murowane kamienice oraz budynki użyteczności publicznej. W początku XX wieku funkcjonowały tu magistrat, szkoły, sąd grodzki, posterunek policji i parafia. Po II wojnie światowej miasto rozwijało się dynamicznie, rozbudowując przemysł oraz sieć szkół. W 1996 roku miasto przejęło zamek, który stał się ważnym obiektem turystycznym.

Do dziś Sucha Beskidzka zachowała historyczny układ przestrzenny z rynkiem, kościołem i zamkiem, wpisany w 1987 roku do rejestru zabytków. Układ ten świadczy o bogatej przeszłości miasta, które przez wieki odgrywało istotną rolę w regionie.¹

6.2 Sfera społeczna

Jak wskazano w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obszar boryka się z licznymi problemami społecznymi, które są również pochodną zjawisk występujących na terenie całego miasta. Ujemny przyrost naturalny występujący na terenie miasta jest w niewielkim stopniu kompensowany przez dodatnie saldo migracji, które przybrało wartości dodatnie w 2023 r. Wg informatorów biorących udział w badaniach jakościowych zauważalne jest zainteresowanie miastem przez mieszkańców z gmin ościennych: „Przyjeżdżają tu osoby, które są nawet w stanie drożej zapłacić za mieszkanie, ale wolą żyć tutaj bo tu jest wygodnie”. Ujemny przyrost naturalny rzutuje negatywnie na kondycję demograficzną obszaru, co wynika z zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji znacznej grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – w szczególności na osiedlu Na Stawach (w granicach OR) oraz osiedlu Beskidzkim. Zgodnie z informacjami pracowników MOPS częstokroć osobami wymagającymi wsparcia są nie tylko „młodzi” seniorzy (w wieku 60+) ale także osoby powyżej 80 roku życia. Obecność licznej grupy osób w wieku senioralnym rodzi określone wyzwania na przyszłość, takie jak konieczność dostosowania przestrzeni i obiektów do potrzeb osób starszych oraz zapewnienie odpowiedniej oferty usług skierowanej właśnie do tej grupy społecznej.

Tabela 3 Demografia i migracje – obszar rewitalizacji

rok	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka				
	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-5,9	-4,6	-4,6	-5,6	0,4
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-3,18	-4,67	-3,47	-4,17	-3,70

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Potwierdzeniem występowania licznej grupy mieszkańców w wieku senioralnym są przedstawione poniżej dane liczbowe.

Tabela 4 Demografia – obszar rewitalizacji

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Liczba osób w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 20-64	35,5	47,3

Źródło:

¹ Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sucha Beskidzka

W zakresie wsparcia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji zauważa się, iż liczba osób otrzymujących świadczenia i korzystająca z usług MOPS na 100 mieszkańców jest wyższa niż średnio w mieście. Wartości pozostałych wskaźników – dotyczących ubóstwa oraz osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej są zbliżone do wartości miejskich.

Tabela 5 Zapotrzebowanie na wsparcie społeczne

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR	Liczba osób (wartość bezwzględna na OR)
Liczba osób objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców	3,4	4,2	101
Odsetek osób objętych pomocą społeczną z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie osób objętych pomocą społeczną.	54,5	53,5	54
Odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób objętych pomocą społeczną	26,6	26,7	27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Sucha Beskidzka

Jedną z przyczyn konieczności wsparcia pomocy społecznej jest bezrobocie. Porównując liczbę beneficjentów pomocy społecznej z liczbą osób bezrobotnych, blisko połowa klientów MOPS to osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia (powyżej 12 miesięcy). Zwiększona liczba osób bezrobotnych może wskazywać na konieczność rozwijania kompetencji osób bezrobotnych, organizacji działań motywacyjnych, a także kursów umożliwiających przekwalifikowanie.

Tabela 6 Bezrobocie

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR	Liczba osób długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób otrzymujących wsparcie MOPS
Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem	39,5	39,1	46
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia na 100 osób w wieku produkcyjnym	2,5	3,5	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP oraz MOPS.

Pochodną problemów materialnych oraz związanych z pozostawaniem bez pracy są występujące na obszarze zjawiska patologiczne, takie jak przemoc w rodzinie, alkoholizm czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wprawdzie w liczbach bezwzględnych problemy te dotyczą stosunkowo niewielkiej grupy mieszkańców niemniej jednak planując przedsięwzięcia rewitalizacyjne należy mieć na względzie odpowiednie działania profilaktyczne, wspomagające mieszkańców w wyjściu z kryzysu.

Tabela 7 problemy społeczne obszaru rewitalizacji w 2023 r.

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR	Liczba osób (wartość bezwzględna na OR)
Liczba osób objętych Niebieską kartą na 1000 mieszkańców	11,1	12,6	30
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców	2,7	5,9	14
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców	5,4	8,0	19
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców	5,3	5,0	12
Liczba wniosków skierowanych do MKRPA na 1000 mieszkańców	2,9	3,8	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Ostatnim analizowanym elementem życia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji jest ich aktywność sportowa, kulturalna, społeczna i publiczna. Aby nadać kontekst prowadzonym analizom w pierwszej kolejności przedstawiono dane dla całego miasta Sucha Beskidzka. Wskazują one na stopniowe odbudowywanie się zarówno zainteresowania aktywności sportową jak i kulturalną po okresie pandemii. Względem roku 2020 liczba imprez kulturalnych zorganizowanych w mieście wzrosła o 136% ,a liczba ich uczestników aż o 887%.

Tabela 8 Liczba uczestników imprez kulturalnych w latach 202-2023

	2020	2021	2022	2023
Liczba uczestników imprez	2 690	48 410	16 846	26 570
Liczba imprez	41	515	88	97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

W przypadku klubów sportowych i osób w nich ćwiczących wzrosty nie były tak dynamiczne jak w przypadku sektora kultury, niemniej także można wskazać na wzrost liczby klubów o 16% i osób ćwiczących o 64%.

Tabela 9 Liczba klubów sportowych i osób ćwiczących w klubach

	2018	2020	2022
Liczba klubów sportowych	6	5	7
Liczba osób ćwiczących	413	436	678

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL.

W zakresie uczestnictwa w życiu publicznym i zaangażowania obywatelskiego mieszkańcy obszaru rewitalizacji odznaczają się ponadprzeciętną aktywnością. W wyborach samorządowych obszar rewitalizacji wyróżniała wyższa frekwencja wyborcza oraz większa aktywność czytelnicza.

Tabela 10 Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024	48,7%	50,12%
Liczba czytelników na 1000 mieszkańców	136,2	156,8
Liczba wypożyczeń na 1 czytelnika	25,6	27,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Sucha Beskidzka.

W trakcie badań jakościowych wielokrotnie podkreślano także zaangażowanie lokalnych organizacji pozarządowych, zarówno w zakresie realizowania zadań pożytku publicznego jak i mniejszych inicjatyw oddolnych. Do czołowych organizacji społecznych, angażujących się w życie lokalnej społeczności należy zaliczyć Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne, Kluby Sportowe, Stowarzyszenie Suscy Seniorzy, Związek Emerytów, Krwiodawców, Stowarzyszenie Pomocna Dłoń, Pszczelarzy. Wskazane środowiska mogą stanowić potencjał do realizacji działań rewitalizacyjnych, a ich rozeznanie i rozpoznawalność w środowisku lokalnym może stanowić atut w działaniach integracyjnych i reintegracyjnych.

6.3 Sfera gospodarcza

W związku z lokalizacją obszaru rewitalizacji w centrum miasta, obok funkcji usługowych, mieszkalnych, kulturalnych pełni on równocześnie istotne funkcje gospodarcze. Analizując dane GUS dla całego miasta Sucha Beskidzka należy stwierdzić, iż sytuacja gospodarcza mierzona liczbą podmiotów gospodarczych jest korzystna. Porównanie liczby podmiotów w 1 półroczu roku 2023 i 2024 wskazuje na przyrost podmiotów o 1,5%.

Niewątpliwie obszar rewitalizacji stanowi centrum gospodarcze miasta – liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców w 2024 roku była ponad dwukrotnie wyższa niż przeciętnie w mieście. W zakresie dynamiki podmiotów gospodarczych, a więc różnicy pomiędzy nowo rejestrowanymi podmiotami a wyrejestrowanymi zauważa się, iż w latach 2019-2023 więcej podmiotów gospodarczych wyrejestrowało się z obszaru rewitalizacji niż na nim zarejestrowało. Może być to podyktowane niekorzystnymi warunkami infrastrukturalnymi do rozwoju działalności gospodarczych lub też szerszymi zmianami ekonomicznymi.

Tabela 11 Sfera gospodarcza – porównanie

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Liczba firm zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	290,7	622
Liczba firm wyrejestrowanych z CEIDG w latach 2019-2023 na 100 firm w CEIDG	27,6	25,6
Liczba firm zarejestrowanych w CEIDG w latach 2019-2023 na 100 firm w CEIDG	21,2	20,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie CEIDG.

6.4 Sfera techniczna

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano występowanie licznej zabudowy zabytkowej, a wartość wskaźnika liczby zabytków na 100 punktów adresowych wynosi 12,5 (przy średniej wartości dla miasta na poziomie 7,2). Występowanie zabytków jest jednocześnie atutem i obciążeniem dla obszaru. Dbłość o zabytkową tkankę miasta jest sporym wyzwaniem finansowym, a z drugiej strony może przyczynić się do wzmocnienia kapitału turystycznego i społecznego obszaru. Dodatkowym zidentyfikowanym problemem, prowadzącym do kryzysu w sferze technicznej jest liczne występowanie lokali komunalnych, które wymagają nakładów inwestycyjnych oraz dostosowania do osób o szczególnych potrzebach. Podobnie, niektóre budynki użyteczności publicznej wymagają instalacji udogodnień tak, aby były dostępne dla wszystkich mieszkańców.

Tabela 12 Sfera techniczna - porównanie

	Wartość dla gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków przypadających na 100 punktów adresowych	7,2	12,5
Udział eksploatowanych źródeł ciepła na paliwa stałe (w %)	45,4	23,4
Liczba komunalnych lokali mieszkaniowych przypadających na 100 punktów adresowych	3,4	5,7
Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej przypadających na 100 punktów adresowych	63,2	74,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Suchoj Beskidzkiej.

W zakresie wyposażenia obszaru rewitalizacji w infrastrukturę techniczną zauważa się również potrzebę modernizacji monitoringu – zarówno miejskiego jak i środowiskowego. Obszar rewitalizacji to ścisłe centrum miasta, występuje tu duże natężenie ruchu zarówno pieszych jak i kołowego - wzmocnienie monitoringu może efektywnie poprawić poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.

6.5 Sfera środowiskowa

Problemy środowiskowe obszaru rewitalizacji wynikają zarówno z czynników obiektywnych związanych z ukształtowaniem terenu oraz lokalizacją w pobliżu cieków wodnych, jak również z działalności człowieka i niedostatków infrastrukturalnych. Do zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji należy zaliczyć:

- przekroczenia norm jakości powietrza,
- występowanie ponadnormatywnego hałasu,
- występowanie terenów zagrożonych powodzią.

Pierwszy z wymienionych problemów związany jest z usytuowaniem obszaru wśród gęstej zabudowy oraz w dolinie górskiej. Mimo starań gminy i wsparcia mieszkańców poprzez program Czyste Powietrze jakość powietrza na obszarze rewitalizacji jest znacznie niższa niż przeciętnie w mieście. Na całym obszarze rewitalizacji odnotowuje się średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego P.M2.5 na poziomie wyższym niż $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy czym norma Światowej Organizacji Zdrowia dopuszcza poziom $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Sposobem na ograniczenie zjawiska niskiej emisji oraz przekroczeń norm jakości powietrza może być termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych oraz powszechne stosowanie odnawialnych źródeł energii.

Zagrożenie powodziowe dla obszaru rewitalizacji pochodzi w głównej mierze ze strony rzeki Stryszawki oraz Skawy (choć ta przebiega poza obszarem rewitalizacji). Lokując przedsięwzięcia rewitalizacyjne należy mieć na względzie sąsiedztwo rzek i użyć odpowiednich technologii aby uniknąć strat podczas wezbrania wód.

Tabela 13 Sfera środowiskowa - porównanie

	Wartość dla Gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Udział powierzchni osuwisk oraz obszarów zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych (w %)	13%	6%
Udział powierzchni objętej przekroczeniem średniego rocznego stężenia pyłów PM2,5 powyżej $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (w %)	38%	100%
Udział powierzchni zagrożonej występowaniem powodzi o prawdopodobieństwie 0,2 (raz na 500 lat) (w %)	6%	16%
Udział powierzchni objętej przekroczeniem hałasu komunikacyjnego od dróg krajowych i wojewódzkich powyżej 50 dB (w %)	10%	37%
Masa wyrobów zawierających azbest w kg na 1 punkt adresowy	82kg	69kg

Źródło: opracowanie własne na podstawie BODT oraz GIOŚ.

Ostatnim analizowanym zjawiskiem kryzysowym na obszarze rewitalizacji jest ponadnormatywne występowanie hałasu. Przez obszar rewitalizacji przebiega droga wojewódzka 946 oraz droga krajowa 28. Ze względu na słabo rozwinięte pozostałe środki lokomocji (kolej), a także niskiej jakości rozwiązania komunikacji rowerowej obszar narażony jest na wzmożony ruch kołowy i w efekcie obciążenie hałasem komunikacyjnym.

6.6 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Układ miasta opiera się na historycznie ukształtowanym schemacie, którego trzon stanowi oś zamek – rynek – kościół (biegnąca wzdłuż doliny Skawy na osi północ-południe) oraz ulice J. Piłsudskiego i A. Mickiewicza (wzdłuż doliny Stryszawki na osi wschód-zachód). Najbardziej charakterystyczne obiekty to zabytkowy zamek z zespołem parkowym, kościół poklasztorny p.w. Nawiedzenia N.M.P oraz karczma „Rzym”. W krajobrazie dominują również okalające miasto wzniesienia: od południa Pasma Jałowieckie z Magurką, od północnego-wschodu Mioduszyna, a od północy i północnego-zachodu Grupa Żurawnicy z Lipską Górą i Jasieniem. Charakter Suchoj kształtuje zachowany układ urbanistyczny, XIX-wieczna małomiasteczkowa architektura oraz otaczające Beskidy.

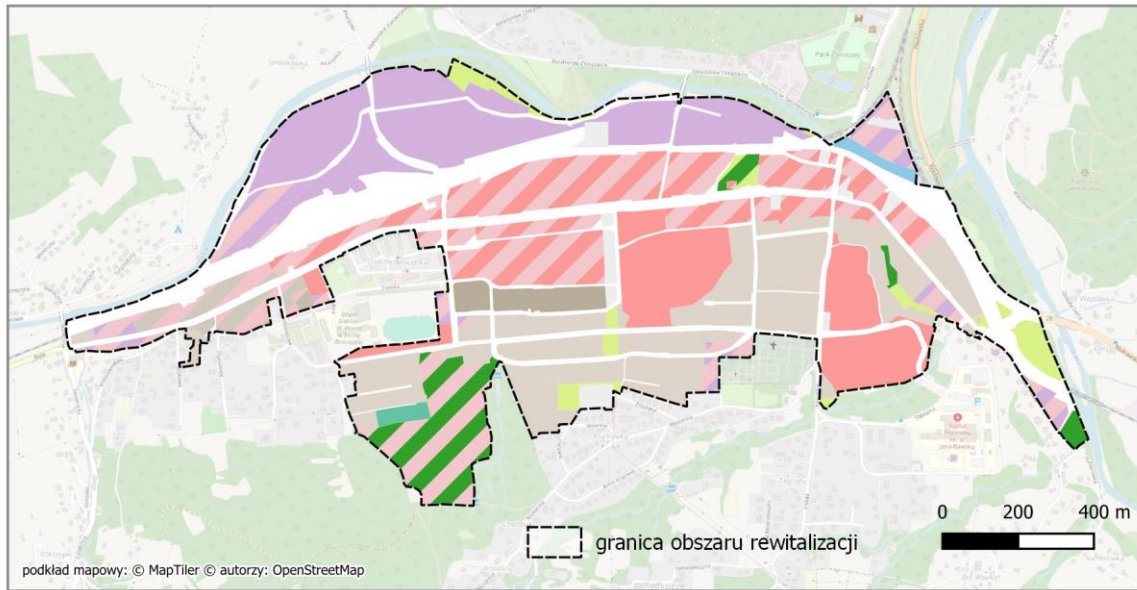
Centrum miasta, leżące u zbiegu dolin, wyróżnia się zwartą, miejską zabudową, podczas gdy na stokach rozwijają się przysiółki o luźniejszej zabudowie mieszkalnej jednorodzinnej, przeplatanej zagrodami. Pozostałości dawnego rozłogu łąkowo-leśnego w postaci otwartego krajobrazu pól i lasów na zboczach okalających miasto podkreślają jego atrakcyjność widokową².

W związku z pełnieniem przez obszar rewitalizacji roli centrum społeczno-gospodarczego odnotowuje się na nim występowanie wielu instytucji o znaczeniu miejskim oraz powiatowym, a także zróżnicowane formy zagospodarowania przestrzennego. Największą powierzchnię obszaru rewitalizacji pokrywają tereny centrum usługowo-administracyjnego, tereny produkcyjno-usługowe oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

---

² Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sucha Beskidzka

Grafika 6 Struktura funkcjonalno-przestrzenna

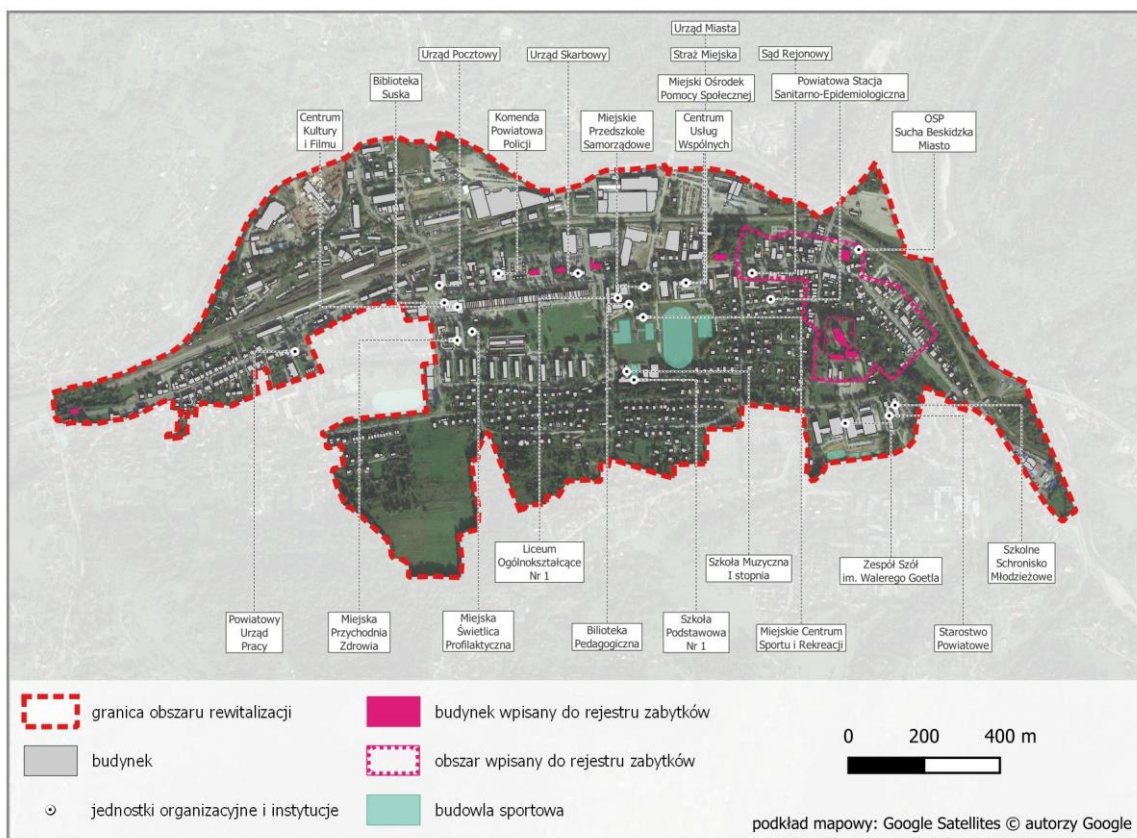
Uproszczona struktura funkcjonalno-przestrzenna wg Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego:

tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	tereny zabudowy usługowej	tereny ogrodów działkowych
tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej (J)	tereny usług publicznych	tereny lasów
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	tereny przestrzeni publicznych	tereny zieleni nieurządzonej
tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej (W)	tereny centrum usługowo-administracyjnego	tereny zieleni publicznej urządzonej
tereny produkcyjno-usługowe	tereny usług sportowo-rekreacyjnych	tereny wód
tereny usług komercyjnych	tereny sportów zimowych	tereny infrastruktury

Źródło: opracowanie własne

Jak wspomniano na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są liczne punkty usług publicznych zarówno o zasięgu lokalnym jak i powiatowym. Na mapie poniżej zobrazowano ważniejsze punkty usług publicznych.

Grafika 7 Ważniejsze instytucje oraz zabytki w mieście

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na zagęszczenie punktów usług publicznych dostępność ich jest stosunkowo dobra. Niemniej jednak podczas wywiadów pogłębionych respondenci zwracali uwagę na zachodzącą konieczność decentralizacji usług oraz lokalizowanie ich na obrzeżach obszaru rewitalizacji – ze względu na wiek mieszkańców Ci, którzy mieszkają dalej od centrum potrzebują usług bliżej, a wtedy też z nich mogli by skorzystać ludzie spoza obszaru rewitalizacji. Poniższa tabela zawiera zestawienie średnich odległości od niektórych usług publicznych.

Tabela 14 Sfera przestrzenno-funkcjonalna - porównanie

	Wartość dla Gminy Sucha Beskidzka	Wartość dla OR
Średnia odległość do placówki wychowania przedszkolnego	539m	276m
Średnia odległość do szkoły podstawowej	760m	367m
Średnia piesza odległość do placówki kultury	1028m	299m
Średnia dostępność do infrastruktury sportowej	477m	221m
Średnia dostępność do placu zabaw	760m	195m
Średnia dostępność do apteki	796m	224m

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

W kontekście decentralizacji usług należy wspomnieć o nieruchomości należącej do miasta – starym budynku drukarni, który mógłby z powodzeniem pełnić funkcje społeczne takie, jak dom dzienny seniora. Budynek znajduje się wprawdzie poza obszarem rewitalizacji, ale w ramach zapewnionego transportu dla osób korzystających z jego usług mógłby stanowić wsparcie dla suskich seniorów i organizacji społecznych. Aby obiekt mógł spełniać swoje funkcje wymaga kapitalnego remontu.

Zdjęcie 1 Budynek dawnej drukarni z możliwością przeznaczenia na cele społeczne

Źródło: archiwum własne, spacer studyjny, grudzień 2024

Kolejnym przykładem obiektów wymagających modernizacji i doposażenia, aby nadal mogły pełnić swoje funkcje są obiekty pomocowe i edukacyjne – Miejska Świetlica Profilaktyczna wymagająca dostosowania do potrzeb seniorów, budynek Przedszkola Samorządowego, który powinien być poszerzony o dodatkową przestrzeń edukacyjną, Szkoła Podstawowa nr 1 wymagająca remontu elewacji i zagospodarowania przestrzeni czy budynek po dawnej bibliotece wymagający dostosowania do aktualnych potrzeb (dostosowanie pomieszczeń do prowadzenia zajęć ruchowych).

Wiele obiektów i przestrzeni publicznych zdaniem respondentów wymaga interwencji – estetyzacji, uporządkowania, wzbogacenia o enklawy zieleni tak, aby stworzyć przyjazną przestrzeń publiczną, w której ludzie mieliby ochotę przebywać.

Ponadto wskazuje się na konieczność uporządkowania kwestii komunikacji zbiorowej, co mogłoby w pewnym stopniu odciążać obszar rewitalizacji z ruchu kołowego. Przejazdy autobusowe na obszarze rewitalizacji oraz w mieście realizowane są przez przewoźników prywatnych, którzy często odjeżdżają z różnych lokalizacji, co utrudnia dostępność komunikacji zbiorowej. Sposobem na usprawnienie tych kwestii może być kompleksowa rewitalizacja dworca komunikacyjnego, który przestał spełniać swoje funkcje ze względu na postępujący proces degradacji.

Zdjęcie 2 Płyta dworca komunikacji autobusowej

Źródło: archiwum własne, spacer studyjny, grudzień 2024

Zdjęcie 3 Dworzec autobusowy

Źródło: archiwum własne, spacer studyjny, grudzień 2024

Infrastruktura komunikacyjna w postaci przystanków autobusowych również wymaga odpowiedniego wsparcia na obszarze rewitalizacji. Aktualnie przystanki autobusowe są mało funkcjonalne, nieestetyczne i nie tworzą spójnej całości.

6.7 Lokalne potencjały i negatywne zjawiska

Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie lokalnych potencjałów i negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji.

Tabela 15 Lokalne potencjały i negatywne zjawiska

Lokalne potencjały	Negatywne zjawiska
Dodatnie saldo migracji	Starzenie się społeczności lokalnej
Działalność organizacji pozarządowych	Zwiększony poziom bezrobocia
Funkcje centrotwórcze obszaru	Problem uzależnień i przemocy w rodzinie
Dobre skomunikowanie obszaru	Zwiększone zapotrzebowanie na usługi pomocy społecznej

Lokalne potencjały	Negatywne zjawiska
Dostępność punktów usług publicznych	Nadmierna centralizacja usług publicznych
Prężnie działające instytucje miejskie	Niska liczba miejsc parkingowych i problemy związane z zagęszczeniem ruchu samochodowego
Funkcje ponadlokalne	Niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wymagającej wsparcia i modernizacji
Rosnące zainteresowanie sportem i rekreacją	Występowanie przekroczeń norm jakości powietrza i obciążenie obszaru hałasem komunikacyjnym
Korzystna sytuacja gospodarcza	Problemy komunikacyjne związane z miejscami postoju dla przewoźników
	Występowanie terenów zagrożonych powodzią
Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
	Niska jakość rozwiązań komunikacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

6.8 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji

Procesy identyfikowane na podobszarach są ze sobą powiązane i wywierają na siebie wpływ. Zidentyfikowane zjawiska rodzą istotne problemy, a ich skutki wpływają na obecną sytuację obserwowaną na obszarze rewitalizacji oraz w całej Gminie Sucha Beskidzka. Poniżej przedstawiono listę zidentyfikowanych przyczyn problemów występujących na obszarze rewitalizacji.

Tabela 16 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji

Problem	Przyczyna	Skutek	Potrzeby i wyzwania
bezrobocie, wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	zmiany społeczno-gospodarcze, ograniczenie zatrudnienia przez dużych pracodawców w regionie	występowanie grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, marginalizacja, utrwalenie niekorzystnych modeli zachowań, możliwość wystąpienia patologii społecznych (problemy z alkoholem)	zwiększenie poziomu integracji mieszkańców, prowadzenie działań aktywizujących, wyrównanie szans mieszkańców w dostępie do różnorodnych usług społecznych lub rynku pracy
degradacja i wzrost kosztów utrzymania obiektów użyteczności publicznej	zapóźnienia w zakresie modernizacji i wyposażenia obiektów	funkcjonujące obiekty użyteczności publicznej często są niedostosowane do aktualnych potrzeb (nie spełniają wymagań technicznych) – w szczególności do prowadzenia zajęć dla różnych grup wiekowych i dostępności dla osób o ograniczonej sprawności	dostosowanie do różnych grup użytkowników (dzieci, młodzieży, osób w wieku produkcyjnym, seniorów) i modernizacja obiektów w celu nadania nowych funkcji (domów pobytu, świetlic, szkół, przedszkoli)
niska jakość rozwiązań komunikacyjnych i trudności w przemieszczaniu – w szczególności na rowerze	niska jakość układu drogowego, niezadawalający stan infrastruktury drogowej i około drogowej	obniżanie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, pogarszanie jakości życia mieszkańców, brak skomunikowania bezpiecznymi ciągami komunikacyjnymi miejsc aktywności mieszkańców	poprawa jakości i stanu infrastruktury drogowej i około drogowej, tworzenie ciągów pieszo rowerowych i dróg rowerowych
niska jakość powietrza i niska odporność na zmiany klimatyczne	usytuowanie miasta i obszaru rewitalizacji w kotlinie górskiej, zapóźnienia w modernizacji energetycznej budynków, natężenie ruchu kołowego w centrum miasta	przekroczenia norm jakości środowiska (w szczególności powietrza i hałasu)	modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, odciążenie centrum z ruchu kołowego i stworzenie odpowiednich rozwiązań komunikacyjnych zapewniających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów, tworzenie i poprawa jakości istniejących enklaw zieleni

Źródło: opracowanie własne

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji nakłada obowiązek sporządzenia wizji obszaru rewitalizacji. Zaproponowana wizja ma charakter kierunkowy i określa pożądane efekty realizacji celów rewitalizacji po zakończeniu wdrażania programu. Wypracowana partycypacyjnie wizja to projekcja oczekiwanego stanu, jaki powinien uzyskać obszar rewitalizacji po przeprowadzeniu działań interwencyjnych.

Wizja obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Suchej Beskidzkiej stanie się dynamicznym, zrównoważonym i przyjaznym miejscem do życia, pracy, rekreacji, odpowiadającym na potrzeby wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku i sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Dzięki kompleksowym działaniom rewitalizacyjnym obszar ten zostanie przekształcony w przestrzeń o wysokiej jakości życia, charakteryzującą się nowoczesną infrastrukturą, efektywnymi rozwiązaniami komunikacyjnymi oraz różnorodnymi możliwościami rozwoju społecznego i gospodarczego.

8. Cele i kierunki działań procesu rewitalizacji

Obszar będzie rewitalizowany z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych. Szczególny nacisk będzie ukierunkowany na stopień nasilenia problemów społecznych – głównie w zakresie marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców.

Poszczególne zapisy o charakterze postulatycznym wynikają ze szczegółowej analizy problemowej zaprezentowanej w części diagnostycznej i stanowią odpowiedź na zidentyfikowane niekorzystne zjawiska i procesy odnotowywane na obszarze rewitalizacji.

1	Cel strategiczny rewitalizacji 1.	Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją
2	Cel strategiczny rewitalizacji 2.	Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców
3	Cel strategiczny rewitalizacji 3.	Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów

Kluczowe dla obszaru rewitalizacji jest wykorzystanie jego centrotwórczego potencjału, lokalizacji w pobliżu rzek oraz tworzenie enklaw zieleni, które umożliwią realizację działań integrujących społeczność lokalną. Uporządkowanie kwestii komunikacyjnych, poprawa estetyki, ale przede wszystkim dostępności i funkcjonalności miejskiej infrastruktury powinna doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców i niwelowania zdiagnozowanych, negatywnych zjawisk społecznych.

Tabela 17 Cele strategiczne

Sfera	Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane problemy	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Spółeczno-gospodarcza	1. Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją	1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości 1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych	<ul style="list-style-type: none"> – Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia (w tym długotrwałego) – Wyludnianie się obszaru w związku z procesami demograficznymi i migracyjnymi – Funkcjonowanie grup /osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – Problem uzależnień i przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> – Dostępność usług społecznych – Zagęszczenie usług publicznych – Dostępność obiektów sportowych, miejsc wypoczynku i rekreacji – Potencjał handlowo-usługowy związany z usytuowaniem obszaru rewitalizacji w centrum miasta – Prężnie działające instytucje – Aktywnie działające organizacje pozarządowe i społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> – Większa liczba wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych integrujących społeczność lokalną – Spadek liczby osób uzależnionych od alkoholu oraz klientów pomocy społecznej – Wzrost aktywności społecznej mieszkańców – Poprawa jakości oferty sportowej, wypoczynkowej, rekreacyjnej i kulturalnej
Techniczna i przestrzenno-funkcjonalna	2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	2.1 Modernizacja, adaptacja i wyposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i wyposażenie przestrzeni publicznych 2.3 Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – Niska jakość rozwiązań komunikacyjnych – Wysoki poziom degradacji budynków (w tym zabytkowych) – Mało atrakcyjna, niskiej jakości przestrzeń publiczna – Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej – Nadmierna centralizacja usług publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – Położenie na terenie o dużych walorach krajobrazowych sprzyjających rozwojowi turystyki i rekreacji – Potencjał do rozwoju usług związanych z turystyką – Dostępność obiektów edukacyjnych – Potencjał przestrzeni publicznych – Koncentracja obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa dostępności terenów sportu wypoczynku i rekreacji – Wzrost zainteresowania aktywnymi formami spędzania czasu wolnego – Poprawa funkcjonalności obiektów budowlanych – Poprawa dostępności obiektów dla osób o szczególnych potrzebach – Wzmocnienie bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych

Sfera	Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane problemy	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
			<ul style="list-style-type: none"> – Problemy komunikacyjne związane z miejscami postoju dla przewoźników 	<ul style="list-style-type: none"> – użyteczności publicznej – Dobre skomunikowanie obszaru 	<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa stanu komunalnej infrastruktury mieszkaniowej
Środowiskowa	3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej 3.2 Promowanie ekologicznych środków transportu	<ul style="list-style-type: none"> – Okresowe przekroczenia stężenia pyłów zawieszonych P.M 10, P.M 2.5 ze względu na gęstą zabudowę ukształtowanie terenu 	<ul style="list-style-type: none"> – Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa jakości powietrza – Zwiększenie odporności na zamiany klimatyczne

Źródło: opracowanie własne

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekty rewitalizacyjne (przedsięwzięcia) zostały wypracowane w ramach otwartego naboru przedsięwzięć. Nabór pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzony był w terminie od 14 stycznia 2025 r. do 22 stycznia 2025 r. W wyniku naboru i prac konsultacyjnych zebrano 18 przedsięwzięć. Poniższa tabela prezentuje zbiór wszystkich projektów zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka. W tabeli zestawiono informacje o rodzaju projektu, wnioskodawcy oraz obszarze, na którym każdy projekt będzie realizowany.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono katalog zgromadzonych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zbiór projektów jest wypadkową spotkań konsultacyjnych, otwartego naboru projektów oraz propozycji samorządu i jego jednostek organizacyjnych.

Tabela 18 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot wnioskujący	Miejsce realizacji	Okres realizacji	Wartość ogólna
1	Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Handlowa 1A, działka ewid. nr 9675/81, obr. Sucha Beskidzka	2025 - 2027	700 000,00 zł
2	Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Mickiewicza 23, działka ewid. 9788/3, obr. Sucha Beskidzka	2026 - 2028	500 000,00 zł
3	Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchoj Beskidzkiej	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Płk. T. Semika 3, działka ewid. 9811/1, obr. Sucha Beskidzka	2026 - 2028	5 000 000,00 zł
4	Rozbudowa monitoringu w centrum miasta ³	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 - 2030	2 500 000,00 zł
5	Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Mickiewicza, działka ewid. 9526/15, obr. Sucha Beskidzka	2027 - 2030	5 000 000,00 zł
6	Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na	Gmina Sucha Beskidzka	Centrum Kultury i Filmu, ul. Mickiewicza 27, działka ewid. 9674/6, obr. Sucha Beskidzka	2026 - 2029	2 000 000,00 zł

³ Dla projektu sporządzono osobną kartę projektową jednak instalacja monitoringu będzie działaniami uzupełniającymi dla przedsięwzięć 5, 7, 12, 13

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot wnioskujący	Miejsce realizacji	Okres realizacji	Wartość ogólna
	zwiększenie identyfikacji z miastem				
7	Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej - realizację łąk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabat	Gmina Sucha Beskidzka	Centrum miasta	2026 - 2028	1 150 000,00 zł.
8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Piłsudskiego 11, działka ewid. 9917/3, obr. Sucha Beskidzka	2026-2028	400 000,00 zł
9	Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Piłsudskiego 23, działka ewid. 9911/2, obr. Sucha Beskidzka	2026 – 2028	1 000 000,00 zł
10	Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego	Gmina Sucha Beskidzka	Stok Cholerne przy ul. Nad Stawami, obręb Sucha Beskidzka	2027 – 2031	10 000 000,00 zł
11	Ścieżki rowerowe	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2031	8 000 000,00 zł
12	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2028	4 000 000,00 zł
13	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2028	1 000 000,00 zł

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot wnioskujący	Miejsce realizacji	Okres realizacji	Wartość ogólna
14	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2028	10 000 000,00 zł
15	Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2025 – 2027	400 000,00 zł
16	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2030	1 500 000,00 zł
17	Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją	Gmina Sucha Beskidzka	Obszar rewitalizacji	2026 – 2035	8 000 000,00 zł
18	Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +	Gmina Sucha Beskidzka	ul. Role 52, działka ewid. nr 8715/2, obręb Sucha Beskidzka (poza OR)	2025-2027	3 000 000,00 zł
suma					64 150 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

W tabeli przedsięwzięć finansowanych z FEM zestawiono przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji w ramach Zmiana GPR, które wpisują się w Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. W Programie został on wskazany w ramach Celu polityki 5 Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych i odnosi się bezpośrednio do wspieranych w ramach funduszu regionalnego działań rewitalizacyjnych. Alokacja przeznaczona na projekty rewitalizacyjne zawarta została w Działaniu 07.04 IIT – rewitalizacja. Tabela (zgodnie z zaleceniami Instytucji Zarządzającej programem FEM) przedstawia wartości wskaźników wynikających z FEM 21-27 zakładane do osiągnięcia, wskazanie zgodności danego projektu z Programem FEM 21-27 (w szczególności CS 5(i)), szacunkową wartość wkładu UE (euro). W tabeli uwzględniono te projekty, których jako potencjalne źródło finansowania zakłada się dofinansowanie z programu regionalnego z alokacji przeznaczonej na działania rewitalizacyjne. Do finansowania z innych źródeł skierowano cztery projekty:

- 10. Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)
- 11. Ścieżki rowerowe

- 16. Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska
- 17. Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją

Tabela 19 Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do finansowania z FEM 21-27.

WIĄZKA PROJEKTÓW (PRZEDSIĘWZIĘCIE)			PROJEKT								
Skrócona nazwa przedsięwzięcia (wiązki projektów)	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu Strategii IIT przez przedsięwzięcie (wiązkę projektów) ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Szacowana, skumulowana wartość wskaźnika dla przedsięwzięcia (wiązki projektów) (wskaźnik z FEM 2021-2027)	LP	Tytuł projektu	Nazwa Beneficjenta	Planowany zakres projektu	Wskazanie zgodności projektu z programem FEM 2021-2027	Planowane źródło finansowania	Szacunkowa wartość wkładu UE (max. 85%)	Planowany <u>maksymalny</u> okres realizacji (w latach)	Powiązanie z innymi projektami
Rewitalizacja obiektów opiekuńczych, edukacyjnych i pomocowych wraz z działaniami społecznymi	<p>1. Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją</p> <p>2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców</p> <p>3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	<p>WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 5 szt</p> <p>WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji - 2 480 os.</p>	1.	<p>Wsparcie seniorów – projekty zakłada realizację następujących działań:</p> <p>Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów</p> <p>Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +</p> <p>Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów</p>	Gmina Sucha Beskidzka	<p>Świetlica profilaktyczna - Modernizacja budynku (roboty budowlane: wymiana okien, dostosowanie pomieszczeń),</p> <p>Budynek drukarni - kapitalny remont, dostosowanie pomieszczeń do osób o szczególnych potrzebach wymiana instalacji wymiana dachu i stolarki okiennej</p> <p>Akcja profilaktyczna - Profilaktyka zdrowotna, Cyberbezpieczeństwo, Bezpieczeństwo publiczne, Bankowości elektroniczna</p>	<p>Cel szczegółowy 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja, typ A Odnowa miast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania animujące, aktywizujące lokalną społeczność, wpływające na zwiększenie identyfikacji z miejscem zamieszkania, zaangażowanie mieszkańców w sprawy najbliższej okolicy, w tym w prowadzenie procesu rewitalizacji; • wsparcie inwestycyjne istniejących zdegradowanych obiektów budowlanych, którym zostaną przywrócone lub nadane nowe funkcje np. społeczne (jak np. infrastruktura związana z integracją społeczną, aktywizacją społeczną i zawodową, centra aktywności lokalnej dla dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa), kulturalne, edukacyjne wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego i bezpośrednio związanego z funkcją, która zostanie wprowadzona w ramach realizacji projektu • realizowane w jednym z uprawnionych z 18 miastach średnich i małych będących jednocześnie miastami powiatowymi; • wynikające bezpośrednio z potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji; • uwzględniające dostosowanie realizowanych inwestycji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 	FEM 2021-2027, Priorytet 7. CP5, CS 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja	€ 790 715,61	2025 - 2027 (3 lata)	1, 2,3
			2.	<p>Gminna infrastruktura edukacyjna i opiekuńcza – projekty zakłada realizację następujących działań:</p> <p>Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej</p> <p>Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej</p>	Gmina Sucha Beskidzka	<p>Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej</p> <p>Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej</p>	<p>Cel szczegółowy 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja, typ A Odnowa miast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie inwestycyjne istniejących zdegradowanych obiektów budowlanych, którym zostaną przywrócone lub nadane nowe funkcje np. społeczne (jak np. infrastruktura związana z integracją społeczną, aktywizacją społeczną i zawodową, centra aktywności lokalnej dla dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa), kulturalne, edukacyjne wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego i bezpośrednio związanego z funkcją, która zostanie wprowadzona w ramach realizacji projektu • realizowane w jednym z uprawnionych z 18 miastach średnich i małych będących jednocześnie miastami powiatowymi; • wynikające bezpośrednio z potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji; • uwzględniające dostosowanie realizowanych inwestycji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 	FEM 2021-2027, Priorytet 7. CP5, CS 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja	€ 1 060 716,07	2026 - 2028 (3 lata)	

WIĄZKA PROJEKTÓW (PRZEDSIĘWZIĘCIE)			PROJEKT								
Skrócona nazwa przedsięwzięcia (wiązki projektów)	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu Strategii IIT przez przedsięwzięcie (wiązki projektów) ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Szacowana, skumulowana wartość wskaźnika dla przedsięwzięcia (wiązki projektów) (wskaźnik z FEM 2021-2027)	LP	Tytuł projektu	Nazwa Beneficjenta	Planowany zakres projektu	Wskazanie zgodności projektu z programem FEM 2021-2027	Planowane źródło finansowania	Szacunkowa wartość wkładu UE (max. 85%)	Planowany maksymalny okres realizacji (w latach)	Powiązanie z innymi projektami
			3	<p>Rozwój kapitału społecznego – projekty zakłada realizację następujących działań:</p> <p>Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem</p> <p>Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych</p>	Gmina Sucha Beskidzka	<p>Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem</p> <p>- Realizacja działań integracyjnych, zajęcia edukacyjne, koncerty i wydarzenia plenerowe,</p> <p>Budynek – ul. Piłsudskiego 23</p> <p>- Roboty budowlane związane z przebudową budynku, dostosowanie pomieszczeń do osób o szczególnych potrzebach</p>	<p>Cel szczegółowy 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja, typ A Odnowa miast:</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie inwestycyjne istniejących zdegradowanych obiektów budowlanych, którym zostaną przywrócone lub nadane nowe funkcje np. społeczne (jak np. infrastruktura związana z integracją społeczną, aktywizacją społeczną i zawodową, centra aktywności lokalnej dla dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa), kulturalne, edukacyjne wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego i bezpośrednio związanego z funkcją, która zostanie wprowadzona w ramach realizacji projektu działania animujące, aktywizujące lokalną społeczność, wpływające na zwiększenie identyfikacji z miejscem zamieszkania, zaangażowanie mieszkańców w sprawy najbliższej okolicy, w tym w prowadzenie procesu rewitalizacji; realizowane w jednym z uprawnionych z 18 miastach średnich i małych będących jednocześnie miastami powiatowymi; wynikające bezpośrednio z potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji; uwzględniające dostosowanie realizowanych inwestycji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; 		€ 578 572,40	2026 – 2029 (4 lata)	
Przestrzeń, środowisko, bezpieczeństwo	<p>2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców</p> <p>3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	<p>WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 9 szt.</p>	5	<p>Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej</p>	Gmina Sucha Beskidzka	<p>Modernizacja zdegradowanego budynku dworca, zagospodarowanie przestrzeni wraz z miejscami postojowymi i dojazdami, instalacja monitoringu, modernizacja przystanków autobusowych na obszarze rewitalizacji</p>	<p>Cel szczegółowy 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja, typ A Odnowa miast:</p> <ul style="list-style-type: none"> przebudowa, uporządkowanie przestrzeni publicznych w celu przywrócenia, rozszerzenia lub nadania im nowych funkcji, w tym działania wpływające na podniesienie poczucia bezpieczeństwa u użytkowników tych przestrzeni, w tym pieszych i rowerzystów, instalacja monitoringu, oświetlenia, małej architektury, rozwój zielonej i zielono-niebieskiej infrastruktury, a także dostosowanie przestrzeni publicznej do wymagań i oczekiwań osób o zróżnicowanych potrzebach; przebudowę, uporządkowanie zdegradowanych terenów w celu przekształcenia ich w funkcjonalne, estetyczne miejskie przestrzenie publiczne, dostosowane do wymagań i oczekiwań osób o zróżnicowanych potrzebach, przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynków - realizacja prac remontowych w sytuacji, gdy tego typu prace stanowią niezbędny element projektu dla pełnej funkcjonalności inwestycji podstawowej polegającej na rozbudowie lub przebudowie obiektu 	FEM 2021-2027, Priorytet 7. CP5, CS 5(i), działanie 7.4. IIT – rewitalizacja	€ 1 084 823,25	2028-2030 (3 lata)	
		<p>WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 8 szt.</p> <p>WLWK-PLRR048 -</p>	7	<p>Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej - realizację łąk kwiatowych,</p>	Gmina Sucha Beskidzka	<p>Przebudowa istniejących oraz budowa nowych skwerów zielonych, przebudowa istniejących rabat kwiatowych, instalacja monitoringu</p>			€ 342 322,00	2026-2028 (3 lata)	4,5,7,8,11,12,13,14,16 OR

WIĄZKA PROJEKTÓW (PRZEDSIĘWZIĘCIE)			PROJEKT											
Skrócona nazwa przedsięwzięcia (wiązki projektów)	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu Strategii IIT przez przedsięwzięcie (wiązki projektów) ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Szacowana, skumulowana wartość wskaźnika dla przedsięwzięcia (wiązki projektów) (wskaźnik z FEM 2021-2027)	LP	Tytuł projektu	Nazwa Beneficjenta	Planowany zakres projektu	Wskazanie zgodności projektu z programem FEM 2021-2027	Planowane źródło finansowania	Szacunkowa wartość wkładu UE (max. 85%)	Planowany maksymalny okres realizacji (w latach)	Powiązanie z innymi projektami			
		Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2 480os. (l. mieszkańców obszaru rewitalizacji) WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 3 szt. WLWK-PLRR048 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – szt. 1		skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabatek			<ul style="list-style-type: none"> realizowane w jednym z uprawnionych z 18 miastach średnich i małych będących jednocześnie miastami powiatowymi; wynikające bezpośrednio z potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji; uwzględniające dostosowanie realizowanych inwestycji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; działania animujące, aktywizujące lokalną społeczność, wpływające na zwiększenie identyfikacji z miejscem zamieszkania, zaangażowanie mieszkańców w sprawy najbliższej okolicy, w tym w prowadzenie procesu rewitalizacji; 							
			8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11	Gmina Sucha Beskidzka	remont części wspólnych budynku, dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, ocieplenie ścian, wykonanie elewacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.							€ 77 142,99	2026-2028 (3 lata)
			12	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	Gmina Sucha Beskidzka	- Przebudowa terenów rekreacyjnych poprzez ich modernizację oraz uzupełnienie lub wymianę istniejącej infrastruktury - budowa nowych miejsc rekreacji - instalacja monitoringu							€ 891 965,78	2026-2028 (3 lata)
			13	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	Gmina Sucha Beskidzka	Likwidacja barier architektonicznych na terenie miasta, Budowa wind i ramp, oznakowanie przejść dla pieszych poprzez montaż reliefetowych płyt ostrzegawczych							€ 313 393,38	2026-2028 (3 lata)
			14	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta	Gmina Sucha Beskidzka	Budynki: Urzędu Miasta, Miejskiego Przedszkola Samorządowego, Zaplecza Sportowego, Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, Miejskiej Przychodni Zdrowia, Szkoły Podstawowej Nr 1, budynek przy ul. Piłsudskiego 23 - termomodernizacja obiektów wraz z montażem odnawialnych źródeł energii						<ul style="list-style-type: none"> celem działania jest wsparcie inwestycji przyczyniających się do podnoszenia efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej 	FEMP.02 Fundusze europejskie dla środowiska. Działanie FEMP.02.02 Poprawa efektywności energetycznej - dotacja	€ 1 928 574,67
RAZEM								€ 7 086 226,17 / 31 152 500,00 zł						

Źródło: opracowanie własne

9.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

1.	Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów
Nazwa przedsięwzięcia	
Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
W związku ze zdiagnozowanym wyższym zapotrzebowaniem na usługi społeczne skierowane do seniorów, a także proces starzenia się społeczności lokalnej konieczne jest stworzenie miejsc dających możliwość prowadzenia działań skierowanych do tej grupy społecznej. Aktualnie budynek nie posiada odpowiednich przestrzeni i udogodnień, aby zapewnić dostępność dla osób o szczególnych potrzebach.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Modernizacja budynku (roboty budowlane: wymiana okien, dostosowanie pomieszczeń)	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Handlowa 1A, działka ewid. Nr 9675/81, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2025 – 2027	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
700 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 135 000,23	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os	
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 150 os/rok	

2.	Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej
Nazwa przedsięwzięcia	
Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Aktualnie pomieszczenia edukacyjne są za małe by przyjąć odpowiednią liczbę dzieci w związku zapotrzebowaniem na usługi opieki przedszkolnej.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Przebudowa i adaptacja pomieszczeń budynku przedszkola na potrzeby edukacji dzieci	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Mickiewicza 23, działka ewid. 9788/3, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
500 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 96 428,73	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os	
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 300 os/rok	

3.	Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej
Nazwa przedsięwzięcia	
Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Zarówno elewacja jak i otoczenie szkoły wymaga interwencji. Elewacja jest zaniedbana i wymaga poprawy właściwości termicznych w celu ograniczenia energochłonności budynku.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> – termomodernizacja elewacji budynku szkoły, – wykonanie nowej elewacji, – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej 	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Płk. T. Semika 3, działka ewid. 9811/1, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
5 000 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 964 287,33	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os	
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 700 os/rok	

4. Rozbudowa monitoringu w centrum miasta	
Nazwa przedsięwzięcia	Rozbudowa monitoringu w centrum miasta
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Sucha Beskidzka
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Ze względu na niski poziom bezpieczeństwa, zagęszczenie ruchu pieszego i kołowego na obszarze rewitalizacji proponuje się wyposażenie obszaru w monitoring. Rozbudowa istniejącego monitoringu miejskiego pozwoli zapewnić większy poziom bezpieczeństwa oraz umożliwi działania prewencyjne.
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	Montaż nowych kamer w centrum miasta oraz rozbudowa systemu nadzoru w siedzibie Urzędu Miasta
Powiązanie z celami GPR	Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany monitoring będzie mógł być obsługiwany przez osoby ze szczególnymi potrzebami.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
Okres realizacji:	2026 – 2030
Łączna wartość przedsięwzięcia	2 500 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 482 143,67
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba zainstalowanych kamer:	22
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	— 2 480 os

5.	Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej
Nazwa przedsięwzięcia	
Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Ze względu na rozproszenie usług przewozowych wśród różnych przewoźników oraz brak jednego, funkcjonalnego miejsca przewozu pasażerów postuluje się odnowę dworca komunikacji oraz sieci przystanków komunikacyjnych. Interwencja ta może zachęcić mieszkańców do korzystania z usług komunikacji zbiorowej i tym samym ograniczyć ruch kołowy w centrum miasta.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Modernizacja zdegradowanego budynku dworca, zagospodarowanie przestrzeni wraz z miejscami postojowymi i dojazdami, instalacja monitoringu, modernizacja przystanków autobusowych na obszarze rewitalizacji.	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Mickiewicza , działka ewid. 9526/15, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2027 – 2030	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
5 000 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 964 287,33	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu: Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 10 000os/rok	

6.	Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem,
Nazwa przedsięwzięcia	
Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Rosnące zainteresowanie działaniami kulturalnymi, wzrost czytelnictwa oraz aktywności społecznej wymaga poszerzenia oferty skierowanej do różnych grup mieszkańców. Działania kulturalne i integracyjne powinny pozytywnie wpłynąć na poziom identyfikacji mieszkańców z miastem.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja działań integracyjnych, – zajęcia edukacyjne, – koncerty i wydarzenia plenerowe 	
Powiązanie z celami GPR	
Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny udział w organizowanej ofercie poprzez jej dostosowanie do określonych potrzeb (m.in. zatrudnienie tłumacza języka migowego, organizacja oferty w miejscach dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej m.in.)	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Centrum Kultury i Filmu, ul. Mickiewicza , działka ewid. 9674/6, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2026 – 2029	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
2 000 000,00 zł. Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): 385 714,93 €	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba nowych elementów oferty kulturalnej i edukacyjnej: 5	
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os	
Liczba osób korzystających z oferty: 22 000 os/rok	

7.	Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej , żywej , kreatywnej i przyjaznej – realizację łąk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabatek
Nazwa przedsięwzięcia	
Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej – realizację łąk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabatek	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Aktualnie przestrzeń publiczna na obszarze rewitalizacji jest niskiej jakości, nieatrakcyjna i niejednolita. Występujące enklawy zrewitalizowanych przestrzeni mocno kontrastują z pozostałymi częściami obszaru rewitalizacji. Ponadto zmiany klimatyczne, gwałtowne zjawiska pogodowe oraz niska jakość powietrza wskazują na potrzebę pielęgnacji enklaw zieleni, skwerów, łąk kwiatowych oraz roślinności, która w upalne dni będzie stanowić zacienienie, a także będzie mogła w naturalny sposób retencjonować wodę.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Przebudowa istniejących oraz budowa nowych skwerów zielonych, przebudowa istniejących rabat kwiatowych	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów Instalacja monitoringu	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowane obiekty i przestrzenie będą w pełni dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
1 150 000,00 zł. Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 221 786,09	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu: Otwarta przestrzeń utworzona lub rekułtywowana na obszarach miejskich: 8 szt.	
Wskaźniki rezultatu:	

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

8.	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11
Nazwa przedsięwzięcia	
Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Budynek mieszkalny wymaga wsparcia w zakresie prac termomodernizacyjnych. W związku ze zdiagnozowanym zjawiskiem niskiej emisji, a także wzrastającymi kosztami utrzymania planuje się przeprowadzić prace termomodernizacyjne oraz dostosowanie budynku do osób o szczególnych potrzebach.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja części wspólnych budynku, – dostosowanie budynku do osób o szczególnych potrzebach – ocieplenie ścian, – wykonanie elewacji, – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej 	
Powiązanie z celami GPR	
Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Piłsudskiego 11, działka ewid. 9917/3, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2026-2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
400 000,00 zł. Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): 77 142,99 €	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Wskaźniki produktu:	
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os	

Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 20 os/rok

9.	Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych
Nazwa przedsięwzięcia	
Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
W związku ze wzrostem zainteresowania sportem i rekreacją potrzeba przestrzeni do prowadzenia integracyjnych działań rekreacyjnych dla różnych grup interesariuszy. Wskazana nieruchomość nie jest dostosowana do możliwości prowadzenia takich zajęć oraz osób ze szczególnymi potrzebami.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Roboty budowlane związane z przebudową budynku, dostosowanie pomieszczeń do osób o szczególnych potrzebach	
Powiązanie z celami GPR	
Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Piłsudskiego 23, działka ewid. 9911/2, obr. Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
1 000 000,00 zł	

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 192 857,47

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1szt.

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:1

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

10.	Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)
Nazwa przedsięwzięcia	
Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Aktualnie teren stoku narciarskiego jest niskiej jakości. „Stok Cholerne” to teren o powierzchni około 10,0 ha. Na stoku istnieje możliwość lokowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych wykorzystywanych całorocznie, w szczególności wyciągu narciarskiego, toru saneczkowego oraz towarzyszącej infrastruktury. Teren ten może stanowić dodatkową atrakcję turystyczną przez co przyczyni się do wsparcia lokalnego rynku pracy, a także stworzy dodatkową przestrzeń rekreacyjną dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Prace adaptacyjne związane z budową infrastruktury do uprawiania sportów zimowych, realizacja infrastruktury do uprawiania sportów letnich poprzez budowę toru saneczkowego, budowa infrastruktury komunikacyjnej	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
<p>Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowany obiekt będzie w pełni dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Stok Cholerne przy ul. Nad Stawami, obręb Sucha Beskidzka	
Okres realizacji:	
2027 – 2031	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
10 000 000,00 zł	

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Powierzchnia terenu objętego rewitalizacją: 10 ha

Wskaźniki rezultatu:

Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 10 000 os/rok

11. Ścieżki rowerowe
Nazwa przedsięwzięcia
Ścieżki rowerowe
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Sucha Beskidzka
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Wskazane w diagnozie pogłębionej obszaru deficyty, takie jak zagęszczenie ruchu kołowego, niska jakość rozwiązań komunikacyjnych a także występujące przekroczenia norm jakości powietrza wskazują na potrzebę bardziej ekologicznych rozwiązań w zakresie przemieszczania się po mieście. Odpowiednio przygotowana infrastruktura pieszo-rowerowa może przyczynić się do poprawy sytuacji środowiskowej oraz częściowo odciążać obszar rewitalizacji z ruchu kołowego.
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia
Opracowanie dokumentacji budowy ścieżek rowerowych, oraz ich wykonanie: - dokumentacja projektowa, - roboty budowlane.
Powiązanie z celami GPR
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Powstała w wyniku projektu infrastruktura będzie w pełni dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia
Obszar rewitalizacji
Okres realizacji:
2026 – 2031

Łączna wartość przedsięwzięcia

8 000 000,00 zł.

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 1 542 859,74

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Długość powstałych ciągów pieszo-rowerowych ok. 40 km

Wskaźniki rezultatu:

Liczba osób korzystających z wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych: 10 000 os/rok

12.	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych
Nazwa przedsięwzięcia	
Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Przestrzenie odpoczynku i rekreacji na obszarze rewitalizacji są niskiej jakości i nieatrakcyjne. Obiekty małej architektury są zużyte i wymagają wymiany, aby przestrzenie te mogły pełnić swoje pierwotne funkcje.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa terenów rekreacyjnych poprzez ich modernizację oraz uzupełnienie lub wymianę istniejącej infrastruktury - budowa nowych miejsc rekreacji - instalacja monitoringu 	
Powiązanie z celami GPR	
<p>Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców</p> <p>Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowane obiekty i przestrzenie będą w pełni dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
3-000-000,00 zł	

4 000 000,00 zł

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 771 429,87

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich: 1 szt

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 3 ha

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

13.	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami
Nazwa przedsięwzięcia	
Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
W zakresie zdiagnozowanych deficytów wskazano na niską dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób o szczególnych potrzebach (w tym osób w wieku senioralnym). Dostosowanie przestrzeni publicznych i obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami jest warunkiem niezbędnym, aby zapobiec procesom wykluczenia i zagwarantować pełną dostępność infrastruktury miejskiej.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Likwidacja barier architektonicznych na terenie miasta, Budowa wind i ramp, oznakowanie przejść dla pieszych poprzez montaż reliefetowych płyt ostrzegawczych, instalacja monitoringu	
Powiązanie z celami GPR	
Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zmodernizowane obiekty i przestrzenie będą w pełni dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2026 – 2028	
Łączna wartość przedsięwzięcia	

1 000 000,00 zł.

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): 192 857,47 €

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami: 1

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

14. Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta	
Nazwa przedsięwzięcia	
	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta
Nazwa wnioskodawcy	
	Gmina Sucha Beskidzka
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
	Diagnoza pogłębiona problemów środowiskowych wykazała iż cały obszar rewitalizacji znajduje się w strefie w której odnotowuje się zwiększone stężenie pyłu zawieszonego P.M2.5
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
	Budynki: Urzędu Miasta, Miejskiego Przedszkola Samorządowego, Zaplecza Sportowego, Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej, Miejskiej Przychodni Zdrowia, Szkoły Podstawowej Nr 1, budynek przy ul. Piłsudskiego 23 – termomodernizacja obiektów wraz z montażem odnawialnych źródeł energii
Powiązanie z celami GPR	
	Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Powstała w wyniku projektu infrastruktura będzie w pełni dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
	Obszar rewitalizacji
Okres realizacji:	
	2026 – 2028
Łączna wartość przedsięwzięcia	
	10 000 000,00 zł Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 1 928 574,67

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 7 szt.

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 100 000 os/rok

15.	Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów
Nazwa przedsięwzięcia	
Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Wzrastająca populacja osób w wieku poprodukcyjnym wymaga wsparcia w postaci zajęć profilaktycznych. Osoby starsze coraz częściej ze względu na dynamiczny rozwój technologii padają ofiarami przestępstw i wykroczeń ze względu na nieznaną narzędzi elektronicznych i prawnych.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Działania dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> – Profilaktyki zdrowotnej, – Cyberbezpieczeństwa, – Bezpieczeństwa publicznego, – Bankowości elektronicznej. 	
Powiązanie z celami GPR	
Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny udział w organizowanej ofercie poprzez jej dostosowanie do określonych potrzeb (m.in. zatrudnienie tłumacza języka migowego, organizacja oferty w miejscach dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej m.in.)	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2025 – 2027	
Łączna wartość przedsięwzięcia	

400 000,00 zł

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): 77 142,99 €

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba nowych elementów oferty skierowanej do seniorów: 15

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

Liczba osób korzystających z oferty: 10 000 os/rok

16.	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska
Nazwa przedsięwzięcia	
Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Gwałtowne zjawiska pogodowe oraz zmiany klimatu powodują konieczność odpowiedniego monitorowania warunków środowiskowych – pozwoli to zwiększyć poziom bezpieczeństwa mieszkańców.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> – Montaż nowych czujników jakości powietrza, – Montaż czujników poziomu wód, – Rozbudowa systemu monitorowania (STM.), adaptacja pomieszczeń na potrzeby monitoringu. 	
Powiązanie z celami GPR	
Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny udział w organizowanej ofercie poprzez jej dostosowanie do określonych potrzeb (m.in. zatrudnienie tłumacza języka migowego, organizacja oferty w miejscach dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej m.in.)	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2026 – 2030	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
1 500 000,00 zł	
Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): 289 286,20 €	

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba punktów pomiarowych jakości powietrza: 10

Liczba punktów pomiarowych poziomu wód: 2

Wskaźniki rezultatu:

Udział powierzchni objętej przekroczeniem średniego rocznego stężenia pyłów PM_{2,5} powyżej 20 µg/m³ (w %):30%

17.	Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją.
Nazwa przedsięwzięcia	
Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
Ze względu na przekroczenia norm jakości powietrza – w szczególności pyłu zawieszzonego PM2.5 konieczne jest wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła i modernizacji energetycznej indywidualnych budynków mieszkalnych	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne wraz z montażem instalacji c.o. i c.w.u. wraz z termomodernizacją	
Powiązanie z celami GPR	
Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny udział w organizowanej ofercie poprzez jej dostosowanie do określonych potrzeb (m.in. zatrudnienie tłumacza języka migowego, organizacja oferty w miejscach dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej m.in.)	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
Obszar rewitalizacji	
Okres realizacji:	
2026 – 2035	
Łączna wartość przedsięwzięcia	
8 000 000,00 zł	
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	

Wskaźniki produktu:

Liczba gospodarstw, w których wymieniono źródła ciepła na ekologiczne i przeprowadzono termomodernizację

Wskaźniki rezultatu:

Udział powierzchni objętej przekroczeniem średniego rocznego stężenia pyłów PM_{2,5} powyżej 20 µg/m³ (w %): 30%

18.	Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +
Nazwa przedsięwzięcia	
Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Sucha Beskidzka	
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
W związku ze zdiagnozowanym wyższym zapotrzebowaniem na usługi społeczne skierowane do seniorów, a także proces starzenia się społeczności lokalnej konieczne jest stworzenie miejsc dających możliwość prowadzenia działań skierowanych do tej grupy społecznej. Aktualnie budynek popada w ruinę, wymaga kapitalnego remontu i przystosowania do osób o szczególnych potrzebach.	
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	
<ul style="list-style-type: none"> – kapitalny remont, – dostosowanie pomieszczeń do osób o szczególnych potrzebach – wymiana instalacji – wymiana dachu i stolarki okiennej 	
Powiązanie z celami GPR	
<p>Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją</p> <p>Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców</p>	
Opis rozwiązań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania	
<p>Udział w przedsięwzięciu zostanie zapewniony osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, płeć, rasę, niepełnosprawność, pochodzenie, światopogląd czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami w tym z różnymi niepełnosprawnościami będą miały zagwarantowany swobodny udział w organizowanej ofercie poprzez jej dostosowanie do określonych potrzeb (m.in. zatrudnienie tłumacza języka migowego, organizacja oferty w miejscach dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej m.in.)</p>	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia	
ul. Role 52, działki ewid. Nr 8715/2, obręb Sucha Beskidzka (poza OR)	
Okres realizacji:	
2025 – 2027	

Łączna wartość przedsięwzięcia

3 000 000,00 zł

Szacunkowa wartość wkładu UE (85%): € 578 572,40

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach — 1 szt.

Wskaźniki rezultatu:

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji — 2 480 os

Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury: 150 os/rok

9.2 Pozostałe (uzupełniające) przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poza przedsięwzięciami podstawowymi, dopuszczalna na terenie miasta jest również realizacja przedsięwzięć uzupełniających. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji dopuszczalna jest realizacja działań zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki, a więc także w innych częściach Suchej Beskidzkiej. Powinny one jednak stanowić niezbędne uzupełnienie działań podejmowanych wewnątrz obszaru rewitalizacji. Na etapie sporządzania GPR nie są znane zakresy rzeczowe oraz ramy finansowe działań uzupełniających. Beneficjentami działań powinny być osoby w wieku poprodukcyjnym, ofiary przemocy, osoby bezrobotne i organizacje pozarządowe, dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji. W szerszym ujęciu na ewentualnych działaniach uzupełniających skorzystają wszyscy mieszkańcy miasta. Idea przedsięwzięć będzie wpisywać się w cele i kierunki GPR, przez co planowane działania przyczynią się do zwiększenia poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców oraz pociągną za sobą szereg innych korzyści o charakterze gospodarczym, środowiskowym oraz przestrzenno-funkcjonalnym. Działania te mogą być podjęte zarówno przez instytucje publiczne jak i organizacje pozarządowe i przedsiębiorców. Powinny uzupełniać lub podtrzymywać efekty przedsięwzięć prowadzonych na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym w ramach interwencji rewitalizacyjnej, na terenie miasta mogą być wdrażane także projekty uzupełniające oraz komplementarne. W tabeli poniżej przedstawiono proponowany katalog tematyczny działań uzupełniających. Nie jest to katalog zamknięty, a interesariusze rewitalizacji mogą proponować inne działania m.in. za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji, przy czym warunkiem koniecznym jest powiązanie proponowanego działania z celami i kierunkami działań GPR.

Tabela 20 Proponowane działania uzupełniające w powiązaniu z celami GPR

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające	Kierunek działania
<p>1. Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją</p>	działania na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności,	1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem aktywnej integracji,	1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	działania służące integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami,	1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	akcje społeczne promujące włączenie społeczne,	1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości 1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych
	integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym,	1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości 1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych
	wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,	1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości 1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych
	wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej poprzez dofinansowanie zakładania i rozwoju firm, tworzących nowe miejsca pracy,	1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczych w zakresie wytwarzania produktów lokalnych bądź świadczenia usług lokalnych (w tym produkty spożywcze, kulinarne, drobne rzemiosło, rękodzieło, działalność artystyczna),	1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości 1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające	Kierunek działania
<p>2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców</p>	budowa lub przebudowa niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (m.in. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska, skate parki),	2.1 Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych
	działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej,	2.1 Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych
	rozwój istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej,	2.1 Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych 2.3 Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych
	poprawa poziomu dostępności oraz jakości różnego rodzaju usług publicznych,	2.1 Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych 2.3 Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych
	tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych,	2.1 Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych 2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych 2.3 Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych
<p>3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	działania zmierzające do niwelowania barier dla osób o szczególnych potrzebach. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, likwidacja niskiej emisji poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz budowa instalacji OZE, w modernizowanych energetycznie budynkach, montaż punktów pomiarowych dotyczących jakości powietrza	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej 3.2 Promowanie ekologicznych środków transportu

Źródło: opracowanie własne.

10. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Komplementarność odnosi się do wzajemnych powiązań, występujących pomiędzy poszczególnymi działaniami rewitalizacyjnymi. Wszystkie te działania stanowią odpowiedź na zidentyfikowane problemy, bariery rozwojowe i potencjały, a jednocześnie zgodne są z celami określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji. Komplementarność, stanowiąca niezbędny element Gminnego Programu Rewitalizacji, analizowana jest w kilku wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w kontekście źródeł finansowania.

10.1 Komplementarność przestrzenna

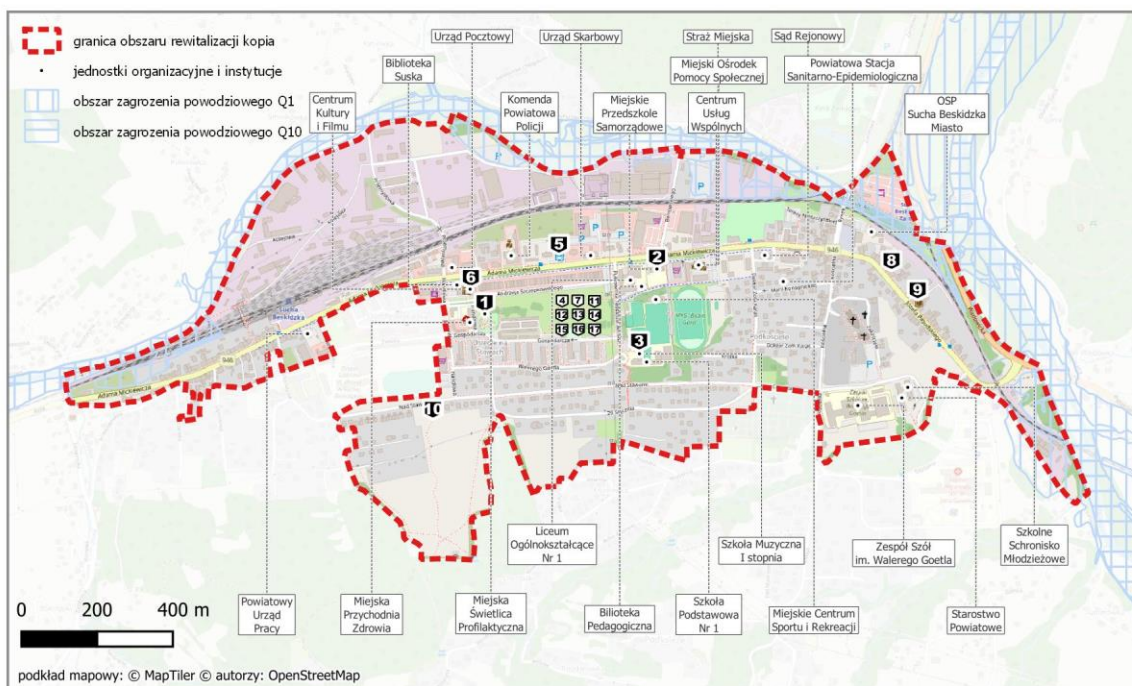
Zaproponowane projekty rewitalizacyjne realizowane będą na terenie wytyczonego obszaru rewitalizacji i stanowią spójną całość, której celem jest proces wyprowadzania obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Całość obszaru rewitalizacji obejmuje 5,3% powierzchni Miasta Sucha Beskidzka i zamieszkały jest przez 28% wszystkich mieszkańców miasta.

Obszar rewitalizacji został wytyczony w centralnej części miasta, miejscu reprezentacyjnym, o natężeniu zabytków oraz obszarze stanowiącym centrum handlu i spotkań mieszkańców – oznacza to, że poza osobami zamieszkującymi obszar rewitalizacji, beneficjentami staną się mieszkańcy całego miasta. Stanowi to gwarancje oddziaływania realizacji projektów Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 na całe otoczenie. W przypadku opisywanego obszaru rewitalizacji warto zwrócić uwagę na scentralizowanie w nim obiektów i instytucji, mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania miasta. Na jego terenie znajdują się takie obiekty, jak – między innymi – Komenda Powiatowa Policji, I Liceum Ogólnokształcące w Suchoj Beskidzkiej, Centrum Kultury i Filmu, Miejskie Przedszkole Samorządowe, czy też Szkoła Muzyczna I Stopnia.

Koncentracja istotnych obiektów użyteczności publicznej zobrazowana jest na poniższej grafice:

Grafika 8 Komplementarność przestrzenna

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

1 Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów 2 Przedszkole Samorządowe - stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej 3 Poprawa estetyki budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Suchej Beskidzkiej 4 Rozbudowa monitoringu w centrum miasta 5 Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej 6 Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem	7 Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej - realizację łąk kwiatowych, skwerów, zielonych ścian, ogrodów, rabat 8 Termomodernizacja budynku przy ul. Piłsudskiego 11 9 Budynek przy ul. Piłsudskiego 23 - dostosowanie pomieszczeń na zajęcia sportowe typu fitness, joga, rytmika dla dzieci, świetlice 10 Stok Cholerne - przywrócenie funkcji stoku narciarskiego zimą, a w lecie wykorzystanie terenu na tor saneczkowy lub letni stok 11 Projekty zlokalizowane na całym obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do komplementarności na poziomie przestrzennym należy ponadto odnieść się do zapisów zawartych w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Zdiagnozowano w niej cztery najważniejsze problemy, z którymi mierzą się małopolskie miasta – dwa z nich dotyczą bezpośrednio Suchej Beskidzkiej. Mowa o zjawisku **depopulacji, odpływie mieszkańców z centrów miast i kurczeniu się miast** oraz **zanieczyszczeniu miast**. Co jednak istotne, Sucha Beskidzka znalazła się w gronie miast o największym potencjale rozwojowym oraz w 10% gmin z najlepszą dostępnością do usług. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka są komplementarne wobec powyższej diagnozy, a szereg uwzględnionych projektów stanowi odpowiedź na opisane deficyty.

10.2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane cele strategiczne oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią odpowiedź za zdiagnozowane problemy we wszystkich kluczowych sferach funkcjonowania miasta – społecznej, a ponadto gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Stanowi to

gwarancją wielokierunkowego oddziaływania na każdą ze wspomnianych sfer. Projekty zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji mają charakter zarówno inwestycyjny, jak i społeczny, interwencja dotyczyć będzie więc rewitalizacji obiektów, jak i przestrzeni oraz służyć będzie mieszkańcom w celu prowadzenia działań aktywizacyjnych, integracyjnych kulturalnych, edukacyjnych co zagwarantuje zwiększenie spójności społecznej obszaru. Zaplanowana interwencja przyniesie więc efekty w kilku sferach równocześnie, dzięki czemu ogranicza się ryzyko koncentracji działań opartych na deficytach dotyczących tylko jednej sfery.

Komplementarność problemową wykazano poprzez zestawienie lokalnych potencjałów i negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych poprzez szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji oraz projektów uwzględnionych w dokumencie.

Tabela 21 Komplementarność problemowa – przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nr	Nazwa projektu	Lokalne potencjały	Negatywne zjawiska
1	Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów	Funkcje centrotwórcze obszaru Prężnie działające instytucje miejskie	Starzenie się społeczności lokalnej Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
2	Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej	Prężnie działające instytucje miejskie	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej Niska jakość rozwiązań komunikacyjnych
3	Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej	Prężnie działające instytucje miejskie Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
4	Rozbudowa monitoringu w centrum miasta	Funkcje centrotwórcze obszaru Prężnie działające instytucje miejskie	Problem uzależnień i przemocy w rodzinie
5	Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej	Funkcje centrotwórcze obszaru Dodatnie saldo migracji Dobre skomunikowanie obszaru	Niska liczba miejsc parkingowych i problemy związane z zagęszczeniem ruchu samochodowego Problemy komunikacyjne związane z miejscami postoju dla przewoźników
6	Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na	Dodatnie saldo migracji Funkcje centrotwórcze obszaru Dobre skomunikowanie obszaru Funkcje ponadlokalne	Starzenie się społeczności lokalnej

Nr	Nazwa projektu	Lokalne potencjały	Negatywne zjawiska
	zwiększenie identyfikacji z miastem		
7	Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej – realizację łąg kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabatek	Funkcje centrotwórcze obszaru Dobre skomunikowanie obszaru	Niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wymagającej wsparcia i modernizacji Występowanie przekroczeń norm jakości powietrza i obciążenie obszaru hałasem komunikacyjnym
8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
9	Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych Działalność organizacji pozarządowych	Starzenie się społeczności lokalnej Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
10	Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)	Dobre skomunikowanie obszaru Rosnące zainteresowanie sportem i rekreacją Funkcje ponadlokalne	Niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wymagającej wsparcia i modernizacji
11	Ścieżki rowerowe	Rosnące zainteresowanie sportem i rekreacją	Niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wymagającej wsparcia i modernizacji
12	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	Rosnące zainteresowanie sportem i rekreacją	Niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wymagającej wsparcia i modernizacji
13	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	Funkcje centrotwórcze obszaru	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej Starzenie się społeczności lokalnej
14	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Niska jakość rozwiązań komunikacyjnych Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej
15	Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Zły stan techniczny i niska funkcjonalność niektórych budynków użyteczności publicznej

Nr	Nazwa projektu	Lokalne potencjały	Negatywne zjawiska
16	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Niska jakość rozwiązań komunikacyjnych
17	Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją	Doświadczenie w prowadzeniu prac termomodernizacyjnych i prowadzeniu programów proekologicznych	Występowanie przekroczeń norm jakości powietrza i obciążenie obszaru hałasem komunikacyjnym
18	Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +	Prężnie działające instytucje miejskie	Starzenie się społeczności lokalnej

Źródło:

10.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji ma charakter dokumentu strategicznego skoncentrowanego na rozwoju miasta Sucha Beskidzka poprzez wdrażanie procesu rewitalizacji. Komplementarność na płaszczyźnie proceduralno-instytucjonalnej wymaga utworzenia spójnego systemu zarządzania procesem rewitalizacji w celu efektywnego współdziałania instytucji oraz uzupełniania się i uzyskania odpowiedniego poziomu spójności w zakresie wdrażanych procedur. Wymaga więc współpracy podmiotów administracji publicznej z innymi (w tym podmiotami z sektora pozarządowego i gospodarczego).

Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest Burmistrz Suchoj Beskidzkiej, będący Operatorem procesu rewitalizacji. Zgodnie z **Uchwałą nr VII/64/2024 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji** Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka powołuje – zgodnie z określonymi ustaleniami zawartymi w ustawie – Komitet Rewitalizacji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalną zapewni integracja i współpraca w ramach działań poszczególnych grup interesariuszy, którzy zaangażowani są w proces rewitalizacji. Kluczowe znaczenie w tym zakresie będzie miała kooperacja pomiędzy operatorem rewitalizacji, a poszczególnymi referatami Urzędu Miasta (w szczególności w zakresie planowania strategicznego i zarządzania środkami zewnętrznymi), jednostkami organizacyjnymi i pozostałymi interesariuszami procesu.

10.4 Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa oznacza kontynuację polityki rozwojowej, prowadzonej na terenie gminy w latach poprzednich. Punktem odniesienia będzie więc Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025. W poniższej tabeli przedstawiono komplementarność, porównując założenia niniejszego GPR z poprzednim dokumentem rewitalizacyjnym.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025		Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035	
Cele szczegółowe	Kierunki działań	Cele strategiczne	Kierunki działań
1. Rozbudowa i modernizacja obiektów społecznie użytecznych w obszarze rewitalizacji i jego otoczeniu	<p>Kierunek 1. Budowa i rozbudowa infrastruktury kultury</p> <p>Kierunek 2. Modernizacja infrastruktury edukacyjnej</p> <p>Kierunek 3. Modernizacja pozostałej infrastruktury społecznej</p>	1. Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją	<p>1.1. Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości</p> <p>1.3. Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych</p>
2. Modernizacja przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji i jego otoczeniu dla wzrostu aktywności mieszkańców	<p>Kierunek 1. Rozbudowa terenów rekreacyjnych i przestrzeni aktywnego wypoczynku</p> <p>Kierunek 2. Rozbudowa i modernizacja terenów dostosowanych dla potrzeb działalności gospodarczej</p>	2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców	<p>2.1. Modernizacja, adaptacja i doposażenie obiektów budowlanych</p> <p>2.2. Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych</p> <p>2.3. Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych</p>
3. Rozwój kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji	<p>Kierunek 1. Działania na rzecz wzrostu aktywności dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2. Działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem</p> <p>Kierunek 3. Działania na rzecz aktywizacji społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych</p>	3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>3.1. Zwiększenie efektywności energetycznej</p> <p>3.2. Promowanie ekologicznych środków transportu</p>

Poniższe zestawienie zawiera istotne projekty, które były realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025

Tabela 22 Projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025

Nr. Projektu	Tytuł projektu	Ogólne założenia projektowe
1	Budowa Centrum Kultury i Filmu im. Billy Wildera	Przedmiotem projektu będzie stworzenie od podstaw obiektu kultury, stanowiącego główny ośrodek aktywności społecznej i kulturalnej w Suchej Beskidzkiej.
2	Stworzenie przestrzeni rozwoju handlu i drobnych usług przy ulicy Mickiewicza	Projekt zakłada stworzenie atrakcyjnej przestrzeni rekreacyjno-handlowej w centralnej części miasta, przy ulicy Adama Mickiewicza. Teren będzie łączył dwie inne przestrzenie aktywności tj. planowane Centrum Billy Wildera i Rynek, a równocześnie przebiegał będzie w bezpośrednim sąsiedztwie wszystkich pięciu podobszarów rewitalizacji, wspierając aktywizację zawodową i gospodarczą ich mieszkańców.
3	Dostosowanie obszaru Rynku w Suchej Beskidzkiej dla potrzeb rozwoju turystyki, kultury i handlu	Projekt zakłada stworzenie atrakcyjnej wielofunkcyjnej przestrzeni w obrębie Rynku w Suchej Beskidzkiej. Powstała przestrzeń, w przeciwieństwie do położonego nieopodal targowiska miejskiego miałyby charakter kameralny i stanowiłaby idealne uzupełnienie świadczonych w Rynku usług gastronomicznych, a także wpisywałaby się w funkcję Rynku jako terenu rekreacyjnego. Istniałaby możliwość wynajmu przestrzeni handlowej przez kupców, co dałoby asumpt do rozwoju gospodarczego, a także zmniejszenia skali bezrobocia.
4	Stworzenie Centrum Produktów Lokalnych w Suchej Beskidzkiej	Przedmiotem projektu jest stworzenie warunków lokalowych do działalności centrum. Projekt obejmować będzie prace remontowo-modernizacyjne lokalu oraz zakup niezbędnego wyposażenia do prowadzenia centrum. W Centrum Produktu Lokalnego zlokalizowane będą pracownie tematyczne, organizowane będą wystawy stałe i czasowe, m.in. rękodzieła ludowego, tradycji upraw i inne. Poza wystawami przewidziane są regularne degustacje, warsztaty, prelekcje, lekcje z prezentacjami, projekcie, spotkania tematyczne, kursy ze zdrowego gotowania, żywienia, upraw ekologicznych i tradycyjnych. Dodatkową funkcją Centrum będzie prowadzenie bieżących działań edukacyjnych, skierowanych do dzieci i osób dorosłych, a dotyczących zdrowego odżywiania
5	Rozbudowa terenów rekreacyjnych w obszarze rewitalizacji i jego otoczeniu	Projekt zakłada stworzenie możliwości rekreacji w poszczególnych częściach miasta Sucha Beskidzka, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji. W skład działania wejdą: <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa dwóch boisk do gry w tenisa ziemnego o nawierzchni poliuretanowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz wyposażeniem. 2. Budowa trzech siłowni zlokalizowanych przy placach zabaw i ścieżkach rowerowych. Siłownie składać będą się min. z następujących urządzeń: biegacza wolnostojącego, orbitreka wolnostojącego, prasy nożnej, twistera-wahadło, wioślarza wolnostojącego. 3. Budowa terenów rekreacyjnych w obszarze ulicy Turystycznej, w skład których wejdą tor rowerowy, ścieżki spacerowe, a także zagospodarowanie terenu (tereny zielone, mała architektura). 4. Budowa skateparku z wyposażeniem dostosowanym do jazdy na deskorolce, rolkach czy rowerze.

Nr. Projektu	Tytuł projektu	Ogólne założenia projektowe
6	Stworzenie minicentrum multimedialnego w Filii Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchej Beskidzkiej	W ramach działania stworzona zostanie sala multimedialna, dostosowana do efektywnego i kompleksowego pogłębiania wiedzy i umiejętności uczniów w kluczowych dziedzinach, tj.: języków obcych, kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, kompetencji informatycznych, umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, przedsiębiorczości.
7	Utworzenie Centrum Aktywności Zawodowej w Zamku Suskim	W ramach części inwestycyjnej projektu: - Zmodernizowana zostanie sala na parterze w Zamku Suskim, W ramach części właściwej projektu, stworzona zostanie oferta: <ul style="list-style-type: none"> • wsparcia dla przedsiębiorców m.in. z obszaru: prawnego, finansowego, fiskalnego, promocji i marketingu, w tym marketingu elektronicznego i e-commerce oraz HR • wsparcia w pozyskiwaniu środków finansowych (granty, dotacje) ze źródeł krajowych i zagranicznych oraz krajowych i zagranicznych partnerów do współpracy • wsparcia doradczego i szkoleniowego dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą, w tym warsztaty z przygotowania biznes planów • podniesienia jakości transferu wiedzy oraz współpracy nauki z biznesem • oceny innowacyjności oraz studium wykonalności przedsięwzięć gospodarczych • promocji innowacyjnych przedsięwzięć gospodarczych;
8	Utworzenie Centrum Aktywności Senioralnej	W ramach części inwestycyjnej projektu: Przeprowadzona zostanie modernizacja pomieszczeń w siedzibie Fundacji, której celem będzie zlikwidowanie barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo, a także adaptacja pomieszczeń na centrum zabiegowe dla osób starszych i niepełnosprawnych, Powstała baza lokalowa zostanie wyposażona w sprzęt rehabilitacyjny.
9	Modernizacja i dostosowanie na cele społeczne, poprawa dostępności pomieszczeń MOPS dla niepełnosprawnych i starszych klientów	W ramach projektu przeprowadzona zostanie modernizacja i dostosowanie pomieszczeń w obiekcie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 19. Dobudowany zostanie szyb windy, a także pomieszczenia dla potrzeby działalności MOPS: Klubu Integracji Społecznej, Centrum wolontariatu, Pomieszczeń do indywidualnej pracy pracowników socjalnych z klientem, Pomieszczeń dla potrzeb pracy terapeuty uzależnień i psychologa.
10	Droga do zmian. Integracja społeczna i zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka	Projekt ma na celu aktywizację społeczno-zawodową osób korzystających z pomocy społecznej. Realizowany będzie na terenie gminy Sucha Beskidzka, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji. Zakłada się, że w ramach projektu wsparciem zostanie objętych 50 osób, przy czym zaplanowano szeroką gamę wsparcia dla uczestników, w zależności od indywidualnej diagnozy: kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa lub tylko społeczna.

Nr. Projektu	Tytuł projektu	Ogólne założenia projektowe
11	Utworzenie Centrum Wolontariatu	W ramach projektu stworzone zostanie Centrum Wolontariatu, tj. biuro pośrednictwa pracy wolontariackiej, służące organizacjom pozarządowym i instytucjom społecznym. Zadanie polegać będzie na: Dostosowaniu pomieszczeń na potrzeby Centrum, Przeprowadzeniu działań przygotowawczych z zakresu zarządzania wolontariatem, w tym przygotowanie narzędzi multimedialnych – strony internetowej i aplikacji mobilnej z elementami społecznościowymi, Organizacji szkoleń dla wolontariuszy oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.
12	Aktywizacja społeczna osób starszych	Projekt zakłada działania z zakresu aktywizacji społecznej osób starszych poprzez: organizację zajęć edukacyjnych oraz kulturalnych, pomoc zdrowotna dla osób starszych poprzez spotkania z dietetykiem, zajęcia w zakresie rehabilitacji ogólnozdrowotnej, wyjazdy kulturalne i turystyczne, zajęcia kulinarne m.in.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu monitoringowego z realizacji Programu Rewitalizacji

Powierzchnia obszaru rewitalizacji nie pokrywa się z obszarem rewitalizacji, wyznaczonym w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025, wobec powyższego **Uchwała nr VII/62/24 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 29 listopada 2024 r.** dotyczy uchylenia **Uchwały z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Sucha Beskidzka (Dz.U. M.in. Małopolskiego z dnia 14 grudnia 2016 r.**

10.5 Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania dotyczy możliwości wykorzystania różnorodnych i zdywersyfikowanych źródeł finansowania w celu zrealizowania planowanych działań o obrębie rewitalizacji. Standardowo głównym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych są środki Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027.

Poza wskazanym źródłem przewiduje się także możliwość współfinansowania projektów ze źródeł sektorowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu, Fundusz Sprawiedliwości, Krajowy Program Odbudowy, Program Inwestycji Strategicznych m.in.), a także inne formy finansowania (środki własne gminy, środki prywatne).

Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027

Najważniejszy program dla województwa, którego działania skierowane są do wszystkich mieszkańców regionu, obejmując różne obszary ich życia. Działania wspierane przez program dotyczą głównie ochrony środowiska, transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS)

Program ten wspiera rozwój gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, a także inwestycje skupione na poprawie bezpieczeństwa transportu, wydolności ochrony zdrowia czy wzmocnieniu roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Program ten skupia się na rozwoju społecznym i gospodarczym kraju poprzez wsparcie m.in. poprawy sytuacji na rynku pracy, jakości systemów kształcenia, zapewnienie równych szans dla osób ze szczególnymi potrzebami czy rozwój innowacji społecznych i ekonomii społecznej.

10.6 Podsumowanie komplementarności

Podsumowanie komplementarności w obrębie Gminnego Programu Rewitalizacji zaprezentowano na poziomie celów i kierunków działań. Wynika to z konieczności postrzegania procesu rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Dla pełnego przedstawienia komplementarności zdecydowano się na wykorzystanie matrycy pokazującej wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi celami procesu, wskazując wiążący rodzaj jej komplementarności. Poniżej przedstawiona matryca prezentuje poszczególne projekty rewitalizacyjne wraz z przypisanymi im kierunkami działań oraz celami strategicznymi.

Tabela 23 Matryca komplementarności – komplementarność przedsięwzięć z celami strategicznymi kierunkami działania

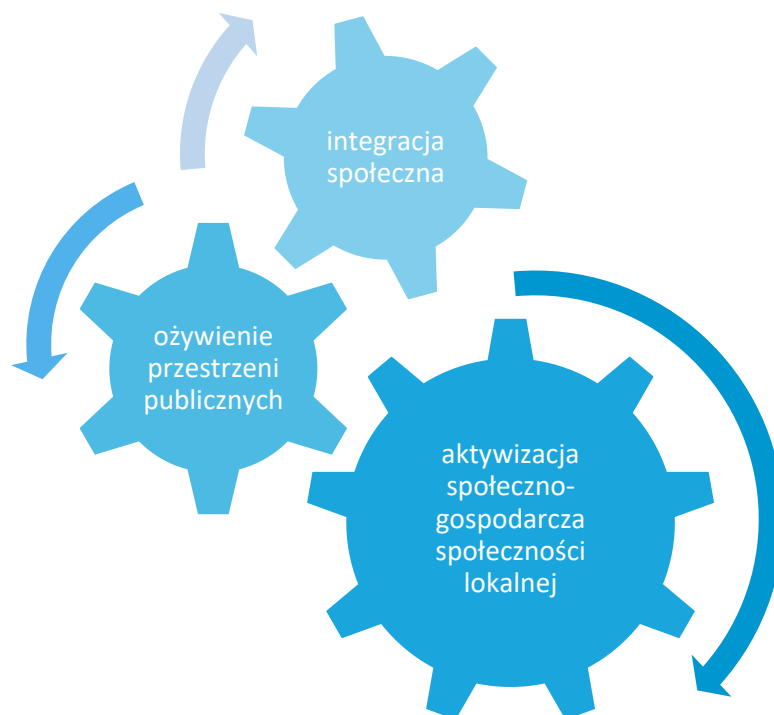
l.p	Nazwa przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1			Cel strategiczny 2			Cel strategiczny 3	
		1.1 Działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	1.2 Wzmacnianie lokalnej tożsamości	1.3 Wzmacnianie oferty rekreacji i wypoczynku dla różnych grup społecznych	2.1 Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na rzecz lokalnej społeczności	2.2 Uporządkowanie, modernizacja i doposażenie przestrzeni publicznych	2.3 Poprawa jakości rozwiązań komunikacyjnych	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej	3.2 Promowanie ekologicznych środków transportu
1	Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów	✓	✓	✓	✓				
2	Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej				✓				
3	Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej				✓				
4	Rozbudowa monitoringu w centrum miasta				✓	✓			
5	Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej				✓	✓	✓		
6	Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem	✓	✓	✓	✓				
7	Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej – realizację łąk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabatek			✓		✓			
8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11			✓				✓	
9	Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych	✓	✓	✓	✓				
10	Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)	✓		✓					

l.p	Nazwa przedsięwzięcia	Cel strategiczny 1			Cel strategiczny 2			Cel strategiczny 3	
11	Ścieżki rowerowe	✓		✓			✓		✓
12	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	✓		✓		✓			
13	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	✓			✓				
14	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta				✓			✓	
15	Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów	✓							
16	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska				✓			✓	
17	Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją				✓			✓	
18	Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +	✓	✓	✓	✓				

Źródło: opracowanie własne.

10.7 Mechanizmy integracji

Obowiązkowym elementem GPR jest integracja działań zaplanowanych w ramach procesu rewitalizacji. Mechanizmy integracji stanowią uzupełnienie wskazanej wcześniej komplementarności. Głównym źródłem zbudowania trzech autonomicznych poziomów integracji przedsięwzięć jest założenie, że każde z działań zwiększa swój własny potencjał czerpiąc z innych i zarazem zwiększa ich potencjał oddziałując na nie. Integracja przedsięwzięć polega na scaleniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych oraz finansowych.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanymi w niniejszym dokumencie są następujące czynniki:

1. **Integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił będzie takie mechanizmy jak:
  - a. konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu GPR,
  - b. nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR – otwarty nabór przedsięwzięć przetożył się na stworzenie pola do weryfikacji przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na obszar rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu (weryfikacji) osiągniętych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania GPR.

2. **Integracja na poziomie partycypacji społecznej** w zarządzaniu wdrażaniem GPR – mechanizm ten będzie realizowany poprzez:
  - a. powołanie Komitetu Rewitalizacji – podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji,
  - b. współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci,
  - c. współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych,
  - d. regularne spotkania z interesariuszami,
  - e. dodatkowym narzędziem integracji jest kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.
3. **Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem** – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany poprzez: monitoring i ewaluację.

System monitoringu został szczegółowo opisany w rozdziale 13 dokumentu. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami, jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

10.8 Komplementarność w zakresie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Wszelkie zaplanowane przedsięwzięcia w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka do 2035 roku będą realizowane z uwzględnieniem przepisów, zawartych w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2024 poz 1411). Zgodnie z artykułem 6 ustawy wymagania te dotyczą dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej, będącej konsekwencją uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia (w zakresie określonym przez minimalne wymagania).

Dostępność architektoniczna obejmuje:

- zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,

- instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
- zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w m.in. 2 pkt 11 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 i 1495),
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;

Dostępność cyfrowa obejmuje:

- wymagania określone w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;

Dostępność informacyjno-komunikacyjna obejmuje:

- obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w m.in. 3 pkt 5 Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
- zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

W celu poprawy warunków funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami (narażonych na marginalizację, dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku lub choroby) dokonano analizy zgłoszonych propozycji projektowych pod kątem wdrażanych udogodnień.

11. Indykatywne ramy finansowe

Tabela 24 Indykatywne ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Środki z funduszy UE (przy dofinansowaniu na poziomie 85%)
1	Miejska Świetlica Profilaktyczna – modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów	ul. Handlowa 1A, działka ewid. Nr 9675/81, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	700 000,00 zł	€ 135 000,23
2	Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej	ul. Mickiewicza 23, działka ewid. 9788/3, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	500 000,00 zł	€ 96 428,73
3	Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej	ul. Płk. T. Semika 3, działka ewid. 9811/1, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	5 000 000,00 zł	€ 964 287,33
4	Rozbudowa monitoringu w centrum miasta	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	2 500 000,00 zł	€ 482 143,67
5	Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej	ul. Mickiewicza , działka ewid. 9526/15, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	5 000 000,00 zł	€ 964 287,33
6	Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem	Centrum Kultury i Filmu, ul. Mickiewicza , działka ewid. 9674/6, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	2 000 000,00 zł.	385 714,93 €

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Środki z funduszy UE (przy dofinansowaniu na poziomie 85%)
7	Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej – realizację łuk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabat	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	1 150 000,00 zł.	€ 221 786,09
8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11	ul. Piłsudskiego 11, działka ewid. 9917/3, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	400 000,00 zł.	77 142,99 €
9	Budynek – ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) – dostosowanie pomieszczeń na zorganizowane zajęcia rekreacyjne, świetlicę, siedzibę organizacji pozarządowych i społecznych	ul. Piłsudskiego 23, działka ewid. 9911/2, obr. Sucha Beskidzka	FEM 2021-2027	1 000 000,00 zł.	€ 192 857,47
10	Stok Cholerne- przywrócenie funkcji stoku narciarskiego i wielosezonowe jego wykorzystanie do celów rekreacyjno-sportowych (w tym budowa toru saneczkowego)	Stok Cholerne, przy ul. Nad Stawami, obręb Sucha Beskidzka	Inne środki krajowe, ministerialne, inne środki europejskie	10 000 000,00 zł	-
11	Ścieżki rowerowe	Obszar rewitalizacji	Inne środki krajowe, ministerialne, inne środki europejskie	8 000 000,00 zł.	-
12	Stworzenie nowych miejsc rekreacji w mieście oraz rekompozycja istniejących terenów zielonych	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	4 000 000,00 zł.	€ 771 429,87

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Środki z funduszy UE (przy dofinansowaniu na poziomie 85%)
13	Likwidacja barier przestrzennych i architektonicznych na terenie miasta z dostosowaniem ich dla osób ze szczególnymi potrzebami	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	1 000 000,00 zł.	192 857,47 €
14	Termomodernizacja i poprawa estetyki budynków publicznych na terenie miasta	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	10 000 000,00 zł	1 928 574,67 €
15	Przygotowanie akcji profilaktycznej dla seniorów	Obszar rewitalizacji	FEM 2021-2027	400 000,00 zł	77 142,99 €
16	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających monitoring i ochronę środowiska	Obszar rewitalizacji	Inne środki krajowe, ministerialne, inne środki europejskie	1 500 000,00 zł	-
17	Wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja w indywidualnych budynkach na terenie objętym rewitalizacją	Obszar rewitalizacji	Inne środki krajowe, ministerialne, inne środki europejskie	8 000 000,00 zł	-
18	Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dziennego Pobytu Senior +	ul. Role 52, działki ewid. Nr 8715/2, obręb Sucha Beskidzka (poza OR)	FEM 2021-2027	3 000 000,00 zł	€ 578 572,40
suma				64 150 000,00 zł	€ 7 086 226,17

Źródło: opracowanie własne.

12. Opis struktury zarządzania

Wdrażanie

Zgodnie z artykułem 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz.U 2024 poz.278) przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie mieści się w zakresie zadań własnych gminy. Według zapisów artykułu 3 ust. 2 powyższej ustawy, gmina realizuje zadania:

- w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna),
- w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego,
- z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217).

Głównymi stronami przy wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka do 2035 roku są:

- Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka,
- Rada Miasta Sucha Beskidzka,
- Komitet Rewitalizacji,
- Jednostki organizacyjne.

Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest Burmistrz Suchoj Beskidzkiej, będący Operatorem procesu rewitalizacji. Odpowiada za pozostałe elementy organizacyjne struktury zarządzania wdrożeniem programu.

Wobec powyższego, proces wdrażania GPR nie będzie generował dodatkowych kosztów w aspekcie zarządzania GPR. Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miasta Sucha Beskidzka Wieloletnią Prognozą Finansową oraz poszczególnymi budżetami rocznymi. Spójność niniejszego programu z WPF ma na celu zapewnić efektywną realizację zaplanowanych, uszeregowanych w planie przedsięwzięć.

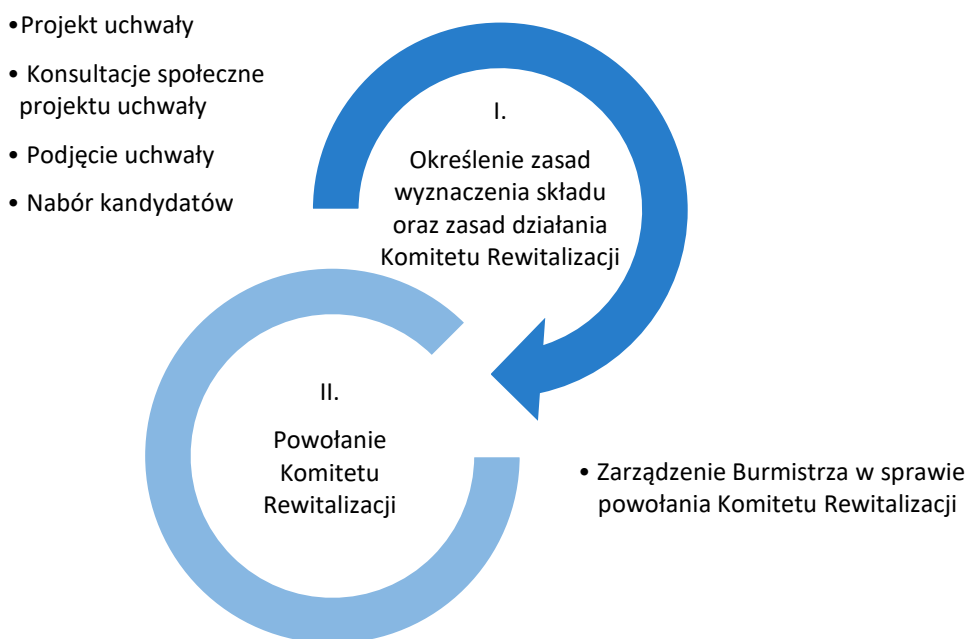
Realizacja części przedsięwzięć wymagać może większego nakładu pracy, Burmistrz ma, zatem możliwość powołania zespołów zadaniowych z różnych komórek, odpowiedzialnych za częściowe zarządzanie przedsięwzięciem w obszarze ich kompetencji. Celem powołania zespołów zadaniowych jest odpowiednie przygotowanie projektu od strony technicznej i jego sprawne zarządzanie, zaczynając od przygotowania specyfikacji warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami, zarządzania przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

Komitet rewitalizacji

Rolą Komitetu Rewitalizacji jest funkcja doradcza w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR oraz prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji, a organami miasta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miasta Sucha Beskidzka w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji wśród członków powołanego Komitetu Realizacji powinni się znaleźć:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Podjęcie uchwały w tej sprawie było poprzedzone konsultacjami społecznymi. Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka powoła w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji.

13. System monitoringu i oceny GPR

Działania związane z wdrożeniem i prowadzeniem monitoringu mają na celu ocenę zaawansowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w ramach Programu. Określone w dokumencie ramy monitoringu przełożą się na jego realizację zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Monitoring obejmie swoim zakresem wszystkie zaangażowane podmioty, zarówno publiczne, prywatne jak i społeczne.

13.1 Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Stopień realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 oraz jego aktualność będą poddane ocenie w cyklach trzyletnich i dotyczyć będą całości zaplanowanych działań. Wiodącym miernikiem będzie poziom osiąganych wskaźników, przypisanych poszczególnym celom. Ocena wyrażana będzie w formie raportowej. W poniższej tabeli zaprezentowano wskaźniki monitoringu poszczególnych celów, zgodnych ze wskaźnikami użytymi do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tabela 25 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2023)	Źródło danych	Tendencja docelowa wskaźnika
Cel 1. Ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców zagrożonych marginalizacją			
Liczba osób objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców	4,2	UM Sucha Beskidzka/MOPS	spadek
Odsetek osób objętych pomocą społeczną z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie osób objętych pomocą społeczną.	53,5	UM Sucha Beskidzka/MOPS	spadek
Cel 2. Poprawa funkcjonalności, nadanie nowych funkcji oraz poprawa dostępności infrastruktury na obszarze rewitalizacji w celu podniesienia jakości życia mieszkańców			
Udział eksploatowanych źródeł ciepła na paliwa stałe (w %)	23,4	UM Sucha Beskidzka	spadek
Cel 3. Przystosowanie do zmian klimatu poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów			
Udział powierzchni objętej przekroczeniem średniego rocznego stężenia pyłów PM _{2,5} powyżej 20 µg/m ³ (w %)	100%	UM Sucha Beskidzka	spadek

Źródło: opracowanie własne.

13.2 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitoring realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeprowadzany będzie co rok. Jego podstawą będą sprawozdania w formie (zamieszczonych poniżej w postaci wzoru) kart projektu, do których wypełniania zobligowany jest podmiot, odpowiedzialny za realizację przedsięwzięcia.

Nazwa projektu	
Cel ogólny realizacji projektu	
Krótki opis działań	
Realizator (wydział/referat/inne)	
Miejsce realizacji (adres)	
Monitorowane wskaźniki	
Wydatkowane środki finansowe	
Zaawansowanie realizacji/przygotowania do realizacji	
Planowana data zakończenia (oddania do użytku/realizacji) projektu	
Data sporządzenia karty	

Karty projektu przekazane zostaną do Urzędu Miasta Sucha Beskidzka. Na podstawie zgromadzonych kart projektu zostanie przygotowany przez przedmiotowy Referat raport, dotyczący realizacji projektów GPR, sporządzany do 31 stycznia roku następnego wg stanu na 31 grudnia. Po sporządzeniu raportu przekazany on zostanie Komitetowi Rewitalizacji w celu udzielenia informacji na temat postępów w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035. Proces monitorowania skuteczności realizacji działań rewitalizacyjnych jest niezbędny z punktu widzenia osiągnięcia celów rewitalizacji, jak również utrzymywania efektywności wykorzystania środków finansowych.

13.3 Aktualizacja GPR

W przypadku potencjalnych zmian społeczno-gospodarczych, zachodzących w większości jednostek administracyjnych, istnieje prawdopodobieństwo konieczności modyfikacji części zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji. Taka modyfikacja tudzież aktualizacja może być konieczna w przypadku pojawienia się problemów z niską efektywnością w realizacji przedsięwzięć. Istnieje możliwość modyfikacji zapisów, jednak przed wprowadzaniem zmian i korekt w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w dokumencie, należy przedstawić ich uzasadnienie. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 okaże się konieczna w przypadku nieosiągnięcia zakładanych wskaźników lub braku terminowości realizacji działań.

Zgodnie z zapisami ewaluacji, GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na 3 lata. Ocena ta dokonywana jest przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka a następnie zostaje przekazana do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że Gminny Program Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 wymaga zmiany, Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka ma obowiązek wystąpienia do Rady Miasta Sucha Beskidzka z wnioskiem o jego zmianę. Wniosek zawierać powinien ocenę aktualności i stopnia realizacji. Jeśli w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, stwierdzi się nieosiągnięcie celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miasta Sucha Beskidzka uchyla uchwałę w sprawie przyjęcia GPR w całości lub częściowo. Dokonuje tego z własnej inicjatywy lub też na wniosek Burmistrza. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 powinna zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt oraz opis zmian i ich wpływ na dalszą realizację programu. Zmiana programu następuje w trybie, w jakim był on uchwalony – jeśli wprowadzone zmiany dotyczą modyfikacji w podstawowych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych lub dotyczą ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, obowiązkowe są konsultacje, uzyskanie opinii, przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W proces aktualizacji dokumentu interesariusze rewitalizacji zostaną włączeni poprzez:

- konsultacje społeczne,
- opiniowanie przez uprawnione podmioty (zarząd właściwego powiatu, zarząd właściwego województwa, właściwego wojewodę, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Komitet Rewitalizacji, Krajowy Zespół Nieruchomości),
- przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

13.4 Harmonogram realizacji

Tabela 26 Harmonogram realizacji GPR

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji	2025 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacyjny	2025 r. (w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia GPR)
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	Od 2025 r. do 2030 r. (przynajmniej raz na kwartał)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2025 r. do 2035 r.
Monitoring	Od 2025 r. do 2040 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2025 r. do 2035 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2025 r. do 2035 r.

Źródło: opracowanie własne.

13.5 Koszty zarządzania

Nie przewiduje się konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów zarządzania w związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035. System wdrażania i upowszechniania działań na rzecz rewitalizacji gminy został opracowany w ramach funkcjonujących struktur organizacyjnych. Organem specjalnym, biorącym udział w procesie zarządzania GPR jest Komitet Rewitalizacji, jednakże jego obsługa lokalowo-administracyjna zapewniana jest przez Urząd Miasta Sucha Beskidzka, z kolei sama praca w Komitecie Rewitalizacji ma charakter społeczny i doradczy.

W przypadku ewaluacji dopuszcza się jednak zlecenie opracowania badania ewaluacyjnego podmiotowi zewnętrznemu. Zaangażowanie wyspecjalizowanego podmiotu realizującego tego typu usługi możliwe będzie w przypadku dysponowania wolnymi środkami w budżecie gminy.

14. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

14.1 Upowszechnienie opracowania GPR

Zgodnie z **art.3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji** prace w kierunku opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji powinny uwzględniać współdziałanie społeczności lokalnej, czyli faktycznych interesariuszy działań rewitalizacyjnych. W ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 podjęto działania, polegające na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy,
- dążeniu do spójności planowanych działań z ich potrzebami oraz oczekiwaniami,
- prowadzeniu odpowiednich działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących całości procesu rewitalizacji,
- inicjowaniu i wspieraniu działań, służących rozwijaniu dialogu i integracji między interesariuszami,
- zagwarantowaniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W przypadku przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka do 2030 roku partycypacja społeczna obejmowała następujące działania:

1. Zgodnie z **Obwieszczeniem Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka z dnia 17 października 2024 r. o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka** od dnia 18.10.2024 r. do dnia 22.11.2024 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka. Konsultacje przeprowadzone zostały w formie:

- zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza dostępnego w Urzędzie Miasta Sucha Beskidzka oraz na stronie internetowej gminy www.sucha-beskidzka.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.malopolska.pl/umsuchabeskidzka, a także pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/suchabeskidzka_formularz_uwag_or_oz
- spotkania otwartego dla interesariuszy procesu rewitalizacji – w dniu 7 listopada 2024 r. o godz. 14.00 w formie on-line
- wypełnienia elektronicznego formularza ankiety

2. Przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 roku – przyjęcie uchwały Nr VIII/77/2024 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035.

3. Partycypacja mieszkańców w procesie tworzenia i zgłaszania projektów rewitalizacyjnych polegała na organizacji otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Ogłoszenie Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka z dnia 14.01.2025) w dniach od 14 stycznia 2025 r. do 22 stycznia 2025 r. W wyniku naboru i prac konsultacyjnych zebrano 18 przedsięwzięć.

4. Obwieszczenie Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka z dnia 23 stycznia 2025 r. o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035. Proces konsultacji prowadzono w dniach 23.01-27.02.2025.

W ramach prowadzonego procesu zapewniono wszystkie wymagane formy konsultacyjne oraz zorganizowano otwarte spotkanie konsultacyjne w dniu 13.01.2025 o godzinie 15:00 – w spotkaniu wzięły udział 4 osoby. Interesariusze mogli składać uwagi w następujących formach:

-zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, w czasie udostępnienia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji umieszczonego na stronie internetowej gminy www.sucha-beskidzka.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.malopolska.pl/umsuchabeskidzka oraz dostępnego w siedzibie Urzędu Miasta Sucha Beskidzka, ul. Mickiewicza 19, 34-200 Sucha Beskidzka, który należy przesłać na adres info@sucha-beskidzka.pl, złożyć w siedzibie Urzędu Miasta Sucha Beskidzka osobiście lub pocztą lub za pomocą formularza on-line. W wyniku działań partycypacyjnych wpłynęła jedna ankieta zawierająca opinię o gminnym programie rewitalizacji oraz 8 formularzy konsultacyjnych. W formularzach konsultacyjnych mieszkańcy poddali w wątpliwość konieczność realizacji przedsięwzięcia dotyczącego Stoku Cholerne. Uwagi te jednak nie zostały uwzględnione – właścicielem terenu jest Miasto Sucha Beskidzka, a wielosezonowa zorganizowana oferta rekreacyjna i sportowa posłuży wszystkim mieszkańcom.

5. Zaproszenie partnerów społeczno-gospodarczych jako podmioty szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego do współudziału w tworzeniu i realizacji dokumentu. W dniu 9.01.2025 opublikowano na stronie internetowej <https://suchainfo.pl/> nabór partnerów społeczno-gospodarczych w związku z opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2025-2035. Druga forma rozpowszechnienia zaproszenia zrealizowana była poprzez

wysyłkę zaproszenia bezpośrednio do podmiotów, w tym organizacji pozarządowych.

Zaproszenia do współpracy wysyłano do:

1. Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy- Świnna Poręba
2. Fundacja Mieszkańców Aktywnych „Audeo Actio”
3. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
4. Stowarzyszenie "Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju" W Suchej Beskidzkiej
5. Stowarzyszenie Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego
6. Ochotnicza Straż Pożarna Sucha Beskidzka-Miasto
7. Firma Budowlana Stanaszek Janusz Stanaszek

14.2 Uspołecznienie wdrażania GPR

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 będzie wdrażany przy udziale i zaangażowaniu społeczności lokalnej. Proces partycypacji będzie odbywał się na dwa sposoby:

- pośredni – poprzez rozpowszechnianie informacji na temat GPR z wykorzystaniem strony internetowej gminy, publikacje promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę,
- bezpośredni – w formie organizowanych spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz z organizacjami pozarządowymi (dopuszczalna formuła zdalna).

Do interesariuszy procesu rewitalizacji zalicza się m.in.: mieszkańców gminy, mieszkańców obszaru rewitalizacji (w tym różne grupy społeczne: młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami itp.), przedsiębiorcy, grupy nieformalne i organizacje pozarządowe. Wobec wymienionych grup prowadzona będzie polityka informacyjna z uwzględnieniem takich kanałów komunikacji jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz profilu gminy na portalu społecznościowym o nowo realizowanych zadaniach w ramach GPR
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR
- bieżące publikowanie raportów z monitoringu i oceny aktualności GPR

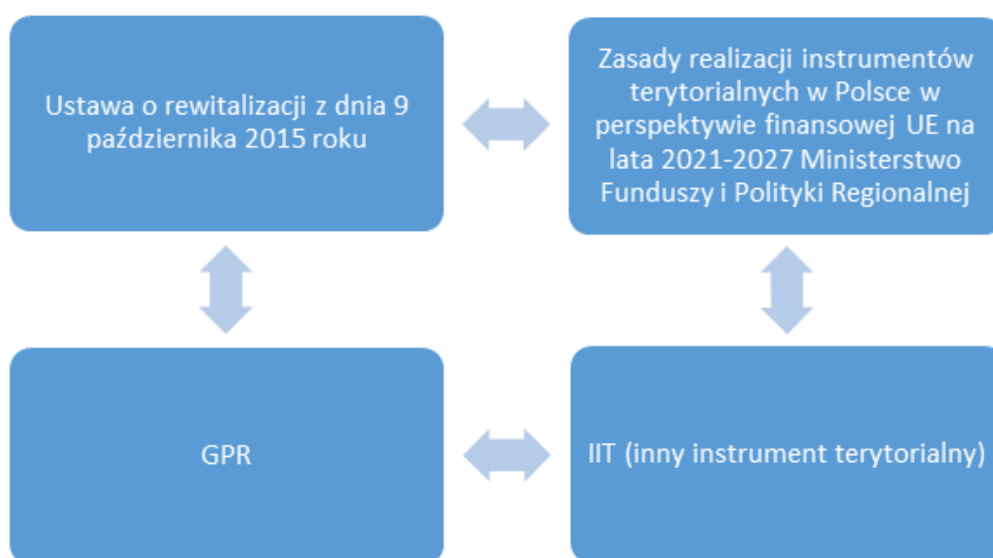
Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem kooperacji pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji;
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji (w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji). Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji;
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dotyczące prowadzonych prac.

W proces realizacji i wdrażania GPR zaangażowani zostaną wszyscy partnerzy, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, w tym m.in. właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Główną przesłanką realizującą ten postulat będzie możliwość udziału przedstawicieli tych podmiotów w Komitecie Rewitalizacji.

15. GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)

Zgodnie z zapisami dokumentu pt: „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 gminne programy rewitalizacji obligatoryjnie pełnią funkcję strategii IIT w odniesieniu do przewidzianych w nich działań finansowanych ze środków polityki spójności”. Przedstawiony schemat blokowy obrazuje powiązania pomiędzy gminnym programem rewitalizacji, a strategią IIT jako szczególnym narzędziem umożliwiającym pozyskiwanie środków z Funduszy Europejskich.

Poniżej, w formie tabelarycznej, zestawiono elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4.	synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
5.	
6.	
9.	lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
8.	cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
10.	opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

W uspołecznianie procesu tworzenia i wdrażania gminnego programu rewitalizacji wpisuje się proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych. Ten obowiązkowy element Strategii IIT definiuje ustawa o rewitalizacji, która wskazuje katalog interesariuszy rewitalizacji oraz wskazuje obligatoryjne formy zaangażowania społeczności lokalnej w proces tworzenia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, a także określa katalog podmiotów uprawnionych do tworzenia Komitetu Rewitalizacji oraz udziału w procesie opiniowania GPR (w szczególności art. 5.1 – partycypacja społeczna, 6.1 – konsultacje społeczne, 7.1 – komitet rewitalizacji w powiązaniu z artykułem 2.2 – interesariusze rewitalizacji i artykułem 17.1 – proces opiniowania).

Do technik partycypacyjnych należy także procedura opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035, zgodnie z którą projekt niniejszego dokumentu przedstawiono o zaopiniowanie do podmiotów, takich jak:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwy wojewoda – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwy organ wojskowy, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwy komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny,
- właściwa gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna,
- operator sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządcy dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Komitet Rewitalizacji,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zdobie Nieruchomości (Dz. U. z 2023 r. poz. 1054) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Ponadto, na podstawie art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji,

Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8. zapewniono możliwość i zaangażowano w proces opracowania GPR następujących partnerów: władze lokalne i miejskie oraz instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Wymienione podmioty miały ustawowy termin 21 dni na przedstawienie swojej opinii z uwzględnieniem zasady milczącej zgody. Raport z procesu opiniowania zostanie opublikowany na internetowej stronie gminy oraz w biuletynie informacji publicznej. Z kolei szczegółowy opis procesu partycypacji społecznej opisano w Rozdziale 14 pt. „Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej”.

16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261, 1783, 1846, 2185, 2687, z 2023 r. poz. 553), projekt gminnego programu rewitalizacji obowiązkowo podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (SOOŚ), o ile wyznacza ramy dla późniejszej realizacji projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W dniu 24.01.2025 złożono wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie dotyczące odstąpienia od konieczności przeprowadzenia Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035.

Zgodnie z pismem o sygnaturze OO.410.1.6.2025.MaS z dnia 20.02.2025 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie stwierdza: w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w związku z przepisami art. 47 uuoś.

17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035 nie wywołuje konieczności zmian w uchwałach Rady Miasta Sucha Beskidzka. Proponowane projekty rewitalizacyjne nie dotyczą miejskich zasobów mieszkaniowych i nie ingerują w zapisy Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Sucha Beskidzka w latach 2022-2026 (uchwała nr XLIII/348/2022 Rady Miasta Sucha Beskidzka z dnia 30 sierpnia 2022 roku).

18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Nie przewiduje się wyznaczenia specjalnej strefy rewitalizacji w ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2025-2035.

18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zaproponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wywołuje konieczności wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sucha Beskidzka (Uchwała Nr XXIII/182/2016 Rady Miejskiej w Suchoj Beskidzkiej z dnia 27 października 2016 r. z późn. zm.) ani aktualizacji (lub zmiany) Miejscowych Planów

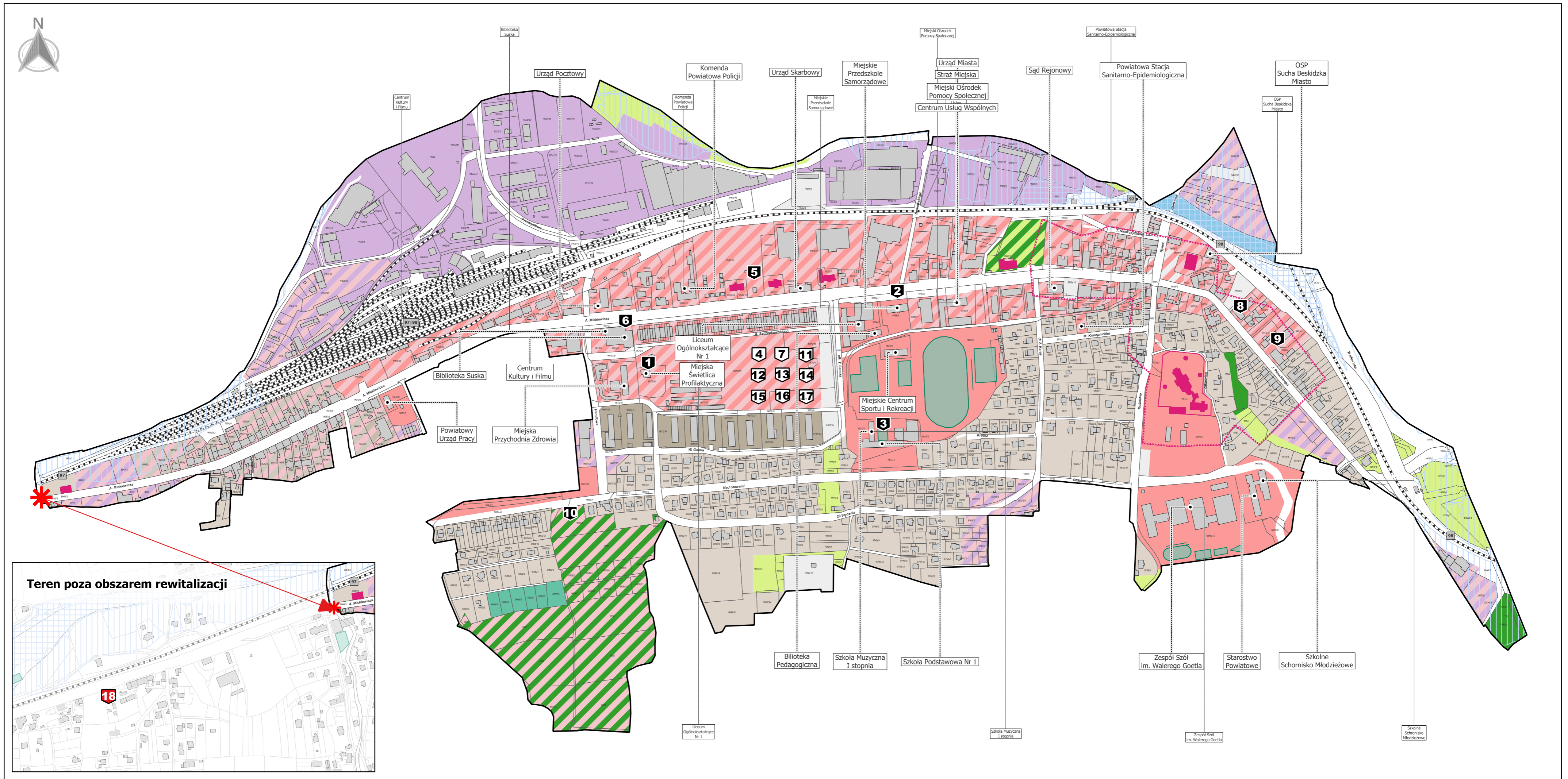
Zagospodarowania Przestrzennego. Wszelkie konieczne w przyszłości zmiany powinny być uwzględnione w planie ogólnym.

Spis tabel, grafik i wykresów

Tabela 1 Obszar zdegradowany	27
Tabela 2 Obszar rewitalizacji.....	28
Tabela 3 Demografia i migracje – obszar rewitalizacji.....	30
Tabela 4 Demografia – obszar rewitalizacji.....	30
Tabela 5 Zapotrzebowanie na wsparcie społeczne.....	31
Tabela 6 Bezrobocie	31
Tabela 7 problemy społeczne obszaru rewitalizacji w 2023 r.	32
Tabela 8 Liczba uczestników imprez kulturalnych w latach 202-2023	32
Tabela 9 Liczba klubów sportowych i osób ćwiczących w klubach	32
Tabela 10 Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym	33
Tabela 11 Sfera gospodarcza – porównanie.....	34
Tabela 12 Sfera techniczna - porównanie.....	34
Tabela 13 Sfera środowiskowa - porównanie.....	35
Tabela 14 Sfera przestrzenno-funkcjonalna - porównanie	38
Tabela 15 Lokalne potencjały i negatywne zjawiska	41
Tabela 16 Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji	43
Tabela 17 Cele strategiczne.....	46
Tabela 18 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	48
Tabela 19 Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do finansowania z FEM 21-27.....	52
Tabela 20 Proponowane działania uzupełniające w powiązaniu z celami GPR	85
Tabela 21 Komplementarność problemowa – przedsięwzięcia rewitalizacyjne	89
Tabela 22 Projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015-2025 ..	93
Tabela 23 Matryca komplementarności – komplementarność przedsięwzięć z celami strategicznymi kierunkami działania .	97
Tabela 24 Indykatywne ramy finansowe	102
Tabela 25 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR	107
Tabela 26 Harmonogram realizacji GPR.....	110
Grafika 1 Obszar rewitalizacji na mapach ryzyka powodziowego – raz na 500 lat, raz na 100 lat, raz na 10 lat.	14
Grafika 2 Obszar rewitalizacji na mapach zagrożenia powodziowego – raz na 500 lat, raz na 100 lat, raz na 10 lat.	16
Grafika 3 Obszar zdegradowany	25
Grafika 4 Natężenie negatywnych zjawisk	26
Grafika 5 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji – mapa poglądowa	28
Grafika 6 Struktura funkcjonalno-przestrzenna	37
Grafika 7 Ważniejsze instytucje oraz zabytki w mieście	38
Grafika 8 Komplementarność przestrzenna	88

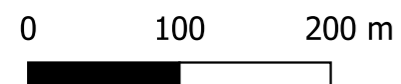
Załącznik 1 – mapa kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

GMINA SUCHA BESKIDZKA

SKALA 1:5000

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

- 1** Miejska Świetlica Profilaktyczna - modernizacja budynku wraz z dostosowaniem pomieszczeń świetlicy dla potrzeb integracji seniorów
- 2** Budynek Przedszkola Samorządowego – stworzenie przestrzeni edukacji przedszkolnej
- 3** Poprawa dostępności i funkcjonalności budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej
- 4** Rozbudowa monitoringu w centrum miasta
- 5** Rewitalizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta Sucha Beskidzka poprzez przebudowę dworca autobusowego oraz przystanków komunikacji miejskiej
- 6** Stworzenie programu animacji oraz aktywacji lokalnej społeczności wpływającej na zwiększenie identyfikacji z miastem
- 7** Upowszechnienie błękitno zielonej infrastruktury poprzez budowę wizerunku centrum miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej - realizację łąk kwiatowych, skwerów zielonych ścian, ogrodów, rabat
- 8** Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Piłsudskiego 11
- 9** Budynek na ul. Piłsudskiego 23 (dobudówka) - dostosowanie pomieszczeń na zajęcia sportowe typu fitness, joga, rytmika dla dzieci, świetlice
- 10** Stok Cholerne - przywrócenie funkcji stoku narciarskiego zimą, a np. w lecie wykorzystanie terenu na tor saneczkowy lub letni stok narciarski
- 0** Projekty 4, 7, 11-17 lokalizowane są na całym obszarze rewitalizacji lub jego większej części
- 18** Dostosowanie budynku dawnej drukarni na potrzeby Domu Dniennego Pobytu Senior +

Docelowa (uproszczona) struktura funkcjonalno-przestrzenna wg Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej (jednorodzinnej)
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej (wielorodzinnej)
- tereny produkcyjno-usługowe
- tereny usług komercyjnych
- tereny zabudowy usługowej
- tereny usług publicznych
- tereny przestrzeni publicznych
- tereny centrum usługowo-administracyjnego
- tereny sportów zimowych
- tereny lasów
- tereny zieleni publicznej urządzonej
- tereny zieleni nieurządzonej
- tereny ogrodów działkowych
- tereny wód
- tereny infrastruktury

Pozostałe oznaczenia:

- granica obszaru rewitalizacji
- granica działki ewidencyjnej
- budynek
- budynek wpisany do rejestru zabytków
- obszar wpisany do rejestru zabytków
- instytucje, jednostki organizacyjne i inne
- linia kolejowa
- budowle sportowe
- obszary zagrożenia powodzią Q1
- obszary zagrożenia powodzią Q10